

Nigel Maduro ta recupera su libertad

Pagina 3

- *Prome minister:*
“Nos no ta evitando supervision financiero”

Pagina 2

- **Uitkering di pensioen di biehes ta bay aumenta un biaha mas**

Pagina 4

- **Encuesta Forsa Laboral 2023 ya a colecta informacion di 1,500 hogar**

Pagina 6

Kamilah Dammers a atende e International Athletes' Forum

Pagina 17

Cft ta conseha Corsou baha gasto

Pagina 8

Haiti ta nenga di habri cruce di frontera crucial cu Rep. Dominicana

Pagina 11

Prome Minister:

“Nos no ta evitando supervision. Nos tin supervision, CAft ta nos supervision”

Recientemente den un conferencia di prensa di Gobierno di Aruba, Prome Minister Evelyn Wever-Croes, hunto cu vice-Prome Minister Ursell Arends, a anuncia cu Aruba a firma un acuerdo pa refinanciamiento di e debe di pais Aruba di e pandemia di COVID-19 na un interes di 6.9%. Un interes halto pa motibo cu gobierno no a acepta e Ley di Reino di Supervision Financiero (RAft).

Esaki mas cu claro ta un interes hopi halto cu ta bay costa pais Aruba extra placa na interes. Durante e ronda di pregunta durante e conferencia, miembro di prensa a puntra Prome Minister cuanto placa extra e interes 6.9% aki ta bay costa pais Aruba, en bes di a acepta RAft.

Prome Minister a splica cu si Aruba lo a acepta RAft, den prome instante tabata e interes tabata 5.1%, cual ta un diferencia di 1.8% cual ta on-geveer 18 milyon florin.

E propuesta di Hulanda tabata pa acepta RAft, e interes ta bay na 5.1% te ora cu e ley di supervision financiero keda cla, y despues cu acepta e ri-

jkswet e interes ta baha aun mas. El a indica cu cifra cu a papia di dje tabata inicialmente 3.1%, pero aworaki el a bira 3.4%.

No ta bay baha gasto

Otro detaye importante cu a mandatario a agrega ta cu den presupuesto pa 2024 cu tabata cla den e prome mita di año caba, como cu gobierno no tabata sa kico e interes ta bay bira, a tuma den e presupuesto pa otro año 3.5% como e cifra di interes. Aworaki gobierno tin cu busca e diferencia entre 6.9% y 3.5%, cual ta 3.4% cu ta ekivalente na alrededor di 34 milyon florin.

El a indica cu aworaki ta trahando e nota di cambio y el a subraya cu 34 milyon extra aki ta bay bin di e entrada adicional cu ta bin “door di desarojo economico positivo di Aruba” y no di cortamento di gasto.

Prome Minister a indica tambe cu desde año pasa caba, na mei tabata cla cu Parlamento di Aruba a bisa cu no ta acepta RAft y for di mei año pasa pa aworaki, el a remarca, e so a haci varios proposicion diferente na e RAft pa por yega na un solucion, pero esakinan a wordo rechasa di biaha.

“RAft ta for di mesa, esey ta pasado. Nos a palabra e ora mirando cu nos parlamento no ta sostiene RAft, mi a palabra cu Hulanda cu nos ta bay traha riba e opcion hibrido cu ta bin otro tipo di rijkswet y riba esey nos ta aworaki,” el a señala.

No ta evitando supervision financiero

Contestando otro pregunta di miembro di prensa, Prome Minister a aclaria cu Gobierno di Aruba no ta evitando supervision financiero. El a resalta cu CAft ta e supervision financiero di Aruba y e t’ey caba desde año 2015, cual ta e año cu e gobierno di e tempo ey a bay di acuerdo cu e ley di LAft y a bay di acuerdo pa CAft bin, lokel ta nifica cu tin supervision financiero caba.

El a agrega cu den e negociacionnan nan a haci propuestanan pa mehora e supervision financiero, pues segun el a indica, eynan no tin ningun discusion entre Aruba cu Hulanda pasobra e supervision financiero t’ey y e tin cu keda.

E discusion cu tin entre Aruba cu Hulanda, el a sigui splica, ta den ki “bachi mester bisti

e supervision financiero.” Manera ta conoci, Hulanda kier un ley di Reino, cual ta mas halto cu un ley local. Gobierno di Aruba a pidi pa sa pakico Hulanda kier hinca e supervision financiero den un rijkswet, pasobra na momento cu haci esaki, el a señala, Hulanda ta kitando e herment mas fundamental y importante di Parlamento di Aruba pa pone den un organo di Reino.

El a duna como ehemplo cu e ley aki cu Hulanda kier pa Aruba ta un ley cu ya caba Hulanda tin pa Corsou y Sint Maarten, y e no ta funcionando pa Corsou y Sint Maarten. El a menciona cu e evaluacion di Algemene Rekenkamer ta bisa cu e ley aki di RAft ta stroba Corsou y Sint Maarten su crecimiento.

E unico argumento cu Hulanda ta duna, el a menciona, ta e argumento cu Aruba por cambia e ley local aki unilateralmente, pero cu un rijkswet no por cambia e ley unilateralmente pasobra mester di Hulanda pa cambie.

E mandatario a agrega cu ora cu e ley di LAft a wordo aproba e tempo aya entre gobierno di Aruba y Hulanda, nan a acorda un protocol banda di

e ley. Den protocol di 2015, Prome Minister di e tempo ey a firma cu no por cambia e ley sin aprobacion di Con- seho di Minister di Reino prome.

“Kiermen ni cua loco tin mañan na Aruba despues cu nos sali for di gobierno, ningun hende por cambia e ley ey unilateralmente pasobra tin e protocol aki,” Prome Minister a expresa. El a indica cu a splica Hulanda esaki tambe, pero su interpretacion di e protocol ta otro manera y den e punto aki ta unda tin e conflicto, pasobra Aruba no ta compronde kico ta e problema di Hulanda exactamente den esaki.

Debe prome cu pandemia

Otro miembro di prensa a puntra Prome Minister si e debe cu tabata existi caba prome cu e pandemia tin un influencia riba e situacion aki. E mandatario a contesta cu si, e ta un punto valido y tin un influencia grandi.

El a splica cu desde 1986, año cu Aruba a bira un pais, te cu año 2013 e debe di pais Aruba tabata 2 biyon florin. Di 2010 pa 2015, e gobierno di turno e tempo ey, gobierno di AVP, a redobla e debe na 4 biyon florin. El a señala cu Covid su debe di pandemia ta un biyon, mita di locual cu e gobierno anterior a cera y esey esencialmente ta e problema.

Prome Minister a papia di un plan B pa Aruba, den caso cu no logra yega na un solucion cu e opcion hibrido cu a propone na Hulanda. A puntra si den caso cu scoge pa bay toch cu plan B, si esaki lo tin algun consecuencia pa Aruba, cu Hulanda.

El a indica cu na ultimo momento Aruba a logra haci un cambio crucial. E cambio aki tabata cu nan logra a habri e porta pa Aruba por sali di e acuerdo aki ora e kier. Den e prome versionnan di e acuerdo esaki no tabata e caso. “Nos tabata mara na man cu pia cu hopi cos cu no tabata cla, pero den e version cu nos a firma por mira cla cu e ta un acuerdo cu bo por sali. E ‘exit clause’ ta hopi bon defini den dje,” el a bisa.

Te cu aworaki, el a menciona, tin un oferta caba na un interes di 6.5%, cual ta un poco mas abao, pero gobierno kier purba haya un interes mas abao.

Nigel Maduro a recobra su libertad

Manera autoridadnan policial a informa diahuebs mainta, a detene e persona cu a pone graffiti riba e muraya di e escultura di drielkel cu recientemente a keda inaugura. Ayera diabierna, Nigel Maduro a recobra su libertad den oranan di atardi y pa esaki, activista Anouk Balentina a trece dilanti su opinion y hasta e artista creador di "Mama Drielkel" a duna su punto di bista.

Tabata dia 29 di september ora Aruba a keda conmociona debi na varios graffiti cu un persona a pone na diferente parti di Aruba. Pa algun tabata representa un solicitud pa Gobierno di Aruba no duna mas permiso pa construi hotel, pero pa otronan, tabata un simbolo di destruccion cu por afecta turismo.

Anouk Balentina: "Activismo di graffiti ta e grito silencioso contra vandalismo ambiental"

Pa esaki, abogado y activista ambiental Anouk Balentina kier a trece dilanti su opinion tocante e caso aki, indicando cu "den curason di e cultura di e cayanan di Aruba por haya expresionnan artistico poderoso cu ta manda un señal fuerte y claro contra inhusticia y mal gestion. 'No more hotels' a resona masha hopi riba rednan social recientemente, na unda hasta turistanan ta apoya y aplaudi cu entusiasmo e mensahe. Na mesun tempo autoridadnan y medianan di comunicacion a apresura di califica esaki como 'vandalismo,' 'destruccion' of solamente pa sconde e berdad un biaha mas," e ta bisa.

Destruccion denCodigo Penal di Aruba, den articulo 2:334 lid 1 ta establece cu: "Hij die opzettelijk en wederrechtelijk enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort, vernielt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie."

Balentina ta puntra si ta husto pa etiqueta e forma di arte cayehero aki y si por yama "destruccion" un mensahe

cu ta inspira y ta habri wowo di hopi hende, manera e ta sigur.

Incluso riba Facebook tambe por a mira e comentario di e mesun artista Arubiano, Gilbert Senchi cu a traha e obra di "Mama Drielkel," unda el a bisa cu "cada persona por contribui na su manera, dependiendo di su desaro personal of capacidad humano, na bienestar di nos comunidad. Por mira claramente cu e intencion di e persona no tabata dirigi contra e monumento di drielkel," Senchi a skirbi riba Facebook.

Pa Balentina, esaki ta "ironia, pasobra e destruccion berdadero ta ser causa pa accion y inaccion di 'kortzichtige beleidsmakers' en falende bestuurders.' Ora ciudadanonan comun ta denuncia abuso, nan voz ta ser silencio y nan kehonan ta ser ignora. Incluso bay na corte ta algo inutil, pasobra gobierno simplemente ta ignora e ordennan hudicial. Nos por tuma como ehemplo reciente e caso di Parkietenbos y e caso contra construcion di Secret's Hotel."

Ademas el a reitera cu "e vandalismo mayor no ta bin for di un boter di spray. Ta bin di esnan cu ta crea politica y ta desperdicia nos futuro, impulsando pa un vision di corto plaso, ciego pa e dañonan a largo plaso pa naturalesa y patrimonio. Destruccion ta e mutilacion di nos patrimonio natural rico y daño na nos fragil medio ambiente a traves di, entre otro, un construcion di hotelnan mayor a pesar di e capacidad di carga cu a logra durante añanan, a traves di contaminacion di aire y mala gestion di desperdicio (awa). Esaki ta bira mas claro ora ciudadanonan

manera ami ta denuncia varios biaha violacion criminal di ley visibel di parti di e bestuur y su socionan, cu ta ser ignora completamente pa Ministerio Publico. Si, e homber aki a expresa su mal contenido cu un boter di spray y tur e aparato ta persigui'e y cer'e manera ta un criminal grandi. Incluso hendenan a yega di purba di cer'e mas tempo cu esun cu ley ta permiti. Despues di tur cos, vandalismo ta castigable, pero no ta basta pa mantene un hende den prison preventivo durante un periodo di tempo largo."

Balentina ta di opinion cu e discrepancia ta impactante, "debi cu un ciudadano por bay cera pa un delito menor, mientras cu otro ministernan cu deliberadamente ta dañá nos cultura y beyesa natural, no ta pone normanan di proteccion y incluso no ta cumpli cu leynan vigente, Ministerio Publico ta pordona nan y no ta procesa nan. Ken ta e berdadero vandalo? E berdadero vandalo no ta den nan oficinanan bunita cu un bista masha bunita mes y amobla cu placa di impuesto. Na nan sombra ta e heroenan berdadero di Aruba: Activista y ciudadanonan cu a dicidi di pone den riesgo tur cos pa un Aruba mas sostenibel y husto."

Nigel Maduro a bay na Strandpolitie di manera voluntario

Ayera den oranan di atardi, redactor di Bon Dia Aruba a haya informacion cu e activista a recobra su libertad algun rato prome. Ademas tambe Bon Dia Aruba a haya e confirmacion cu Maduro a bay te na strandpolitie di manera voluntario y no cu a keda aresta pa autoridadnan, manera otro medianan local a informa.

Maduro ta un persona basta conoci riba rednan social pa su activismo defendiendo medio ambiente di Aruba.

For di 29 di september cu e graffiti a ser aprecia pa comunidad di Aruba na rotonde di Drielkel ubica na Eagle, a lanta un movicion riba rednan social relaciona cu e demanda pa no tin mas construcion di hotelnan na Aruba. Ademas for di diahuebs ultimo cu e noticia a bira conoci cu Maduro ser deteni, a cuminsa un otro movicion denomina #FreeNigel, incluyendo e mesun artista Arubiano, Gilbert Senchi ken a traha e obra "Mama Drielkel" y tambe a sostene Maduro den su protesta riba rednan social.

Den e caso aki, tabatin diferente opinion causando un debate na unda no por laga na un banda esnan cu a califica e acto aki como vandalismo y/of destruccion cometi "contra e obra, cu por afecta Aruba como isla turistico. Hopi tristo pa mira algun hende ta vandalisa obranan publico pa transmiti nan mensahe. E hendenan aki no ta consciente cu nos ta biba y depende di turismo! Un acto inaceptabel y condenabel," cual tabata e reaccion di minister di Turismo, Dangui Oduber e dia di ayera.

Pero tampoco por laga un banda loke turistanan tambe a trece dilanti relaciona cu construcion di Secret's Hotel unda cu entre otro, nan ta señala cu e hotel aki "ta bay dañá e zona trankil cu tin den area di Colony y ta bay bira un otro Palm Beach cu tin suficiente turismo caba." Esaki ta algun di e comentarionan di turistanan riba rednan social.

Levi Silvanie ta lansa proyecto pa conscientisacion di salud mental

Conocido musico Curasoleño, Levi Silvanie ta trece su proyecto The School Tour y The Album Experience listening sessions na Aruba otro siman, pa asina pueblo di Aruba por inspira pa tene combersacionnan habri tocante salud mental a traves di musica.

Dialuna 16 di october di 7'or pa 9'or di anochi, Silvanie ta bay presenta un sesion special pa hende homber, diamars anochi mesun ora un sesion pa educadornan, y por ultimo diaranson tambe ta bay tin un Open Panel Discussion den cual ta bay tin expertonan cu ta bay tene dialogo tocante e topico importante aki. Tur sesion aki ta bay tuma luga na JFK Education Center.

Cu The School Tour y The Album Experience, Silvanie kier usa e poder di musica pa inicia combersacion habri tocante salud mental y cuido personal. Un experiencia inmersivo den cual e ta comparti su musica y su storia, incluyendo dialogo abierto cu profesionalnan di cuido (mental) local. Papiando di obstaculonan diario y e diferente maneranan cu por mehora of mantene un estado mental saludabel.

E prome sesion dialuna 16 di october ta bay ta dedica completamente na hende homber, cu Silvanie como anfitrión y psicologo Johnny Boekhoudt y tambe artista local Atanero como invitado special. Pa diamars 17 di october, Silvanie ta yama tur educador, entre otro tur maestro y mayor, bonbini na JFK Education Center pa un sesion dedica special na nan.

Finalmente ariba diaranson 18 di october lo tuma luga un Open Panel Discussion. Ariba e anochi aki pueblo henter ta bon bini pa atende y scucha

un panel di diferente representante di partidonan clave cu lo discuti obstaculonan y solucionnan relata na Salud Mental na Aruba.

The School Tour' ta back!

Despues di un piloto exitoso na april di 2022, The School Tour ta bolbe Aruba otro siman. Ariba e maintanan di dia 16, 17, y 18 di october ta bay tin sesionnan special pa hoben di scol secundario. Akinan ta conta participacion di Filomena Collega, Maria College y Colegio Arubano, cu 100 mucha cada mainta. Ya caba ta planea pa expande e proyecto otro aña pa asina tur scol por haya oportunidad pa participa. E proyecto ta conta cu sosten di Gobierno di Aruba.

Un den cada cuatro persona ta experiencia problema cu salud mental of un enfermedad mental. Mita di tur caso ta cuminsa na of prome cu edad di 14 aña, y suicidio pa motibo di depresion ta e di 4 causa di morto mas comun den esnan entre 15 cu 29 aña di edad. Den nos comunidad, problema cu salud mental masha poco ta reconoci of papia, y hopi bes ta ser mira manera un berguensa. Esaki por descurasha hende di papia tocante nan salud mental of busca ayudo.

Dos siman pasa, Levi a guia un serie di 'Album Experience' listening sessions pa Mental Health Caribbean riba e isla di Boneiro, haciendo sesionnan pa pashent, e team di MHC y diferente otro profesionalnan di cuidonnan mental di e isla. E sesionnan aki a muestra di tin un impacto positivo dentro di e organizacion, yudando algun di e individuonan mas reserva pa muestra mas habri dilanti nan compañeronan. Awor Levi ta continua pa e School Tour, empoderando e generacion mas hoben pa tene combersacionnan tocante salud mental y cuido personal na bida.

Segun minister Rocco Tjon:

Proyecto di camara di seguridad ta canando segun planificacion

Recientemente, Minister di Husticia y Asuntonan Social, ser. Rocco Tjon, a reuni cu Setar, Elmar y KPA, den cuadro di e avancen pa cu e proyecto di camara di seguridad.

Manera ta conoci, e proyecto aki ta wordo ehecuto den diferente fase, pa cual motibo e ta importante pa reuni periodicamente cu tur e departamentonan envolvi, pa asina por haci palabracionnan concreto, y asina haci miho uzo di tur e capacidad y recurso cu tin disponibel.

Banda di esaki, manera tambe ta conoci, muy pronto e Operation Command Center, cual lo ta situa na Savaneta, lo keda cla den e prome kwartaal di 2024, pa asina mesora instala e ekipo cu ta bay maneha tur e imagenan di e camara di seguridad. Di e forma aki lo asisti Cu-

erpo Policial y demas departamentonan hudicial den no solamente resolve crimennan cometi, pero tambe preveni y mitiga.

Importante ta pa menciona cu, criminalidad, ta algo cu ta desaroya den diferente forma rond mundo, y sigur no ta algo cu por wordo elimina por completo, y pesey a base di estudionan, informacion,

inteligencia y partnerships solido cu demas paisnan, nos lo sigui inverti den tecnologia pa asina preveni y mitiga mas cu ta posibel.

Pues, un reunion sumamente positivo, cu palabracionnan concreto, en espera di e fase final di e proyecto aki, cual un bes mas ta eleva e seguridad pa nos hendenan y bishitantenan.

Uitkering di pensioen di biehes ta bay aumenta un biaha mas

Pensioen specificatie:

Jaar	Gehuwd	Ongehuwd	Splitsing
2017	1864	1107	932
2018	1864	1107	932
2019	1906	1132	953
2020	1948	1157	974
2021	1948	1157	974
2022	1948	1157	974
2023	2046	1215	1023

E siman aki, Minister di Salubridad Publico y Turismo, Dangui Oduber a anuncia cu entrante 1 di januari 2024 lo aumenta e uitkering di pensioen di biehes un biaha mas cu minimo 3%.

Como e Minister encarga cu SVB, naturalmente tin cu pensa riba nos grandinan y con pa yuda nan den e presion cu inflacion ta trece pa nan, segun un comunicado di gobierno. Tin 2 guerra actualmente cu ta pone hopi presion riba mundo henter y

Aruba tambe ta wordo afecta pa esaki. E factornan externo aki ta pone hopi presion ariba nos pensionadonan. Tarea di gobierno ta pa haci loke ta den su alcance pa yuda e pensionado tur caminda cu por, segun e comunicado.

Aruba tin un recuperacion rapido di turismo cu ta resulta pa un crecimiento economico di double digits y asina percura cu e fondonan di seguridad social ta uno stabiel. Pa aña aki, esta 2023, Aruba lo surpasa e nivelnan di aña 2019 cual tabata e miho aña

pa pais Aruba.

Danki na e crecimiento di turismo tin espacio un biaha mas pa ahusta e uitkering di pensioen di biehes.

Minister Dangui Oduber desde 2017 a aumenta e pensioen di biehes na 4 ocasion. A aumenta na aña 2019, 2020, 2023 y awo na januari 2024. Un otro aumento di 3% lo yuda e pensionado den su poder di compra cual sigur ta necesario, segun e comunicado ta finalisa.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)

Angenette Figueroa (closer editor)

Leo Maduro

Andreina Morillo

Raisa Montilla

Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

sulaika.croes@cspnv.com

Sulaika Croes

Aviso y Arte

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion

accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)

Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)

Omar Ramirez

Martin Boekhoudt

Francis Dirksz

Colaboracion

Associated Press

Ret Karibense

Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22

Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com

aviso@bondia.com

info@bondia.com

Website: www.bondia.com

Facebook: @bondianoticia

Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.

Editorial

Tremendo idea di...

Pasa gasto pa otro...

Tremendo idea gobierno di Aruba a desplega ultimamente. Den un aviso cu a aparece den varios medio e siman aki, gobierno a anuncia e intencion di pasa varios propiedad publico pa e empresa cu ta encarga cu nos puertonan, Aruba Ports Authority (APA NV), pa keda encarga cu nan mantenimiento y desaroyo. Varios asunto a conduci na e paso aki y den e aviso gobierno ta splica su posicion den esaki. Na promer lugar ta haci esaki pa cumpli cu e consecuencianan di un veredicto di Hoge Raad na Hulanda, conoci como 'Didam-arrest' (2021) cu – en corto – ta trata e principio di trato igual na momento cu gobierno ta bay bende o pasa derecho di propiedad publico pa un otro entidad. Na e momento ey gobierno no por simplemente pasa e propiedad pa e entidad, pero mester duna oportunidad na eventual otro candidato pa muestra nan interes pa adquiri e propiedad. Esaki pasobra por ta cu tin otro empresa(rio) cu tin plan pa pidi e mesun tereno o propiedad pa un obhetivo cu e tin na vista. E veredicto ta implica si cu ainda gobierno por dicidi cu den un caso particular, segun gobierno, tin un solo entidad o persona huridico cu por haci loke gobierno ta propone cu e propiedad, y por lo tanto ta pasa e propiedad pa e entidad ey. Sin embargo, den e caso ey tambe gobierno mester entama e proceso di informa eventual interesado y comunidad en general di e intencion cu gobierno tin, pa cualkier cu tin interes por entrega nan obhecion.

Den e caso actual ta trata di varios tereno y eventual edificio riba nan cu ta propiedad publico y pa cual te awor gobierno tabata encarga cu nan mantenimiento y eventual desaroyo posterior. E intencion pa pasa e propiedadnan pa e empresa nacional portuario, cu segun e anuncio gubernamental nan ta mira como e unico entidad cu por asumi e tareanan di cual gobierno kier deshaci. Esaki tambe pasobra crea un entidad nobo pa e tareanan lo tuma demasiado tempo y cu envez di esey gobierno por scoge e ruta indica aki. Nos no ta na altura si tin algun interesado caba pa algun di e propiedadnan cu cual gobierno ta desea di haci algo, pero en todo caso e anuncio aki ta muestra un deseo di gobierno pa preveni problema cu por surgi despues. Esaki riba su mes ta un mehoracion en comparacion cu varios caso unda gobierno hopi aña despues ta bin topa cu compromiso haci años atras, cu despues ta bin complica e asunto.

Pero, awor e cuadro general dentro di cual gobierno ta actuando pa loke ta toca e traspaso di tarea gubernamental pa otro entidad cu no ta Pais Aruba. Na promer lugar mester bisa cu tin un presion constante durante hopi aña pa traspasa tarea pa otro entidad, pa alivia tambe presupuesto

gubernamental. Tanto gobierno Hulandes como Fondo Monetario Internacional (IMF) tin esaki practicamente como punto fijo den nan comentario. Den varios caso gobierno a pasa tambe pa cumpli cu esaki, por ehemplo e independizacion di maneho di aviacion, creacion di Serlimar, Setar NV y varios mas. Sin embargo, den e caso aki lo mester evalua si APA NV ta un bon escogencia, mirando e situacion di e empresa mes y e inversion cu mester haci pa por ehecuta e tareanan cabalmente, sigur si ta tuma na cuenta cu sigui desaroya e areanan menciona ta requeri di tin staff di planificacion y ehecucion den cas pa asunto cu ta bon aleha di e 'core business' di e autoridad portuario.

Esaki ta yama tambe atencion pa e situacion financiero di e empresa, pasobra ta trata aki pa gran parti di tarea cu ta costa placa so, ta pesey gobierno kier deshaci di nan. Esey ta yama e pregunta tambe si e empresa portuario por carga e gastonan ey. Esey ta dificil pa bisa, ya cu manera tanto otro empresa liga na gobernacion, nan estado financiero ta cay den e secretismo hermetico gubernamental cu ta pretende cu ciudadania no tin derecho di conoce estado financiero di 'nan' entidadnan. Loke si nos ta corda cu algun aña pasa tabatin problema (financiero) grandi pa e compania inverti – na tempo – den un grua nobo, hincando Aruba den problema serio di abastecimento regular. Nos no a tende nunca ta ken a para responsable pa e debacle ey, esey tambe ta cay bao di e secretismo tradicional y aparentemente sagrado. Di tur manera, si e actividadnan extra aki ta bay costa APA NV placa, e compensacion lo mester bin di e otro actividadnan empresarial. Esaki lo ta den forma di aumenta tarifa pa diferente servicio, entre otro pa transporte turistico y di carga?

Otro pregunta cu por bin dilanti ta: ken ta haci e tareanan di mantenimiento actualmente? Ta menciona por ehemplo Linear Park y propiedad na Sero Colorado, pero no ta DOW ta encarga cu esey? Ta pakico APA NV mester bay haci esey? Por ta cu gobierno kier minimiza e presupuesto di DOW pasobra Hulanda ta pusha pa inclui tur gasto di personal di DOW, plus gasto di persona contrata den tur proyecto, den e definicion di gasto di personal di gobierno, pa yega na calculacion di e capitulo aki den presupuesto, cu mester keda dentro di e norma di 10% di GDP, cual lo ta vigente den e proximo añanan? No ta berdad? Djis lesa e propuesta di ley di Reino, y su Memoria Explicativo bon... Aunke e anuncio di gobierno tabata bastante extenso, a keda atrobe suficiente scondi den e 'pseudo-transparencia' gubernamental aki...

Bureau Interne Diensten (BID) ta conmemora 70 aña inaugurando un era nobo

Diahuebs 12 di October, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a haci un bishita na Bureau Interne Diensten (BID) en conexio cu 70 aña di BID. BID ta un departamento di Gobierno hopi crucial cu ta registra documentacionnan di Gobierno y tambe ta encarga cu 'Centraal Magazijn', e luga na unda cu departamentonan di Gobierno ta busca tur nan productonan cu nan tin mester.

BID, na e ocasion aki tambe a lansa nan logo y website nobo cu ta tipifica e era nobo di BID pa e siguiente añanan nos dilanti. Prome Minister a ricibi un presentacion hopi labora di e facilidad di uzo di e Website y e beneficiarios cu esaki ta brinda na nos pueblo.

"Cu e cambionan aki den e departamento, cu Website nobo, e servicio na comunidad ta bira mas accesibel na unda e ciudadano por sa, entre otro, na unda y den ki fase su documentonan y

peticionnan ta. Esaki ta e era nobo cu Gobierno kier bay aden, cu mas transparencia, confortabilidad y miho servicio", Prome Minister a expresa.

Prome Minister ta felicita cada trahado cu a yega y cu ta trahando na BID cu durante 70 aña a traha pa hiba e departamento padilanti y pa sirbi pais Aruba. Pabien na Bureau Interne Diensten (BID) cu e celebracionnan aki. Sigui cu e bon trabao.

Encuesta Forsa Laboral 2023 ya a colecta informacion di 1,500 hogar

For di dia 15 di september 2023, Oficina Central di Estadistica (CBS) conhuntamente cu Departamento di Labor y Investigacion (DAO) y Centrale Bank di Aruba (CBA) ta ehecuta e Encuesta di Forsa Laboral 2023 (LFS2023).

E LFS2023 tin como meta principal pa haya un bista detaya y actual di e mercado laboral di Aruba. Tambe lo colecta informacion di e caracteristicanan di personanan cu ta participa y tambe di esnan cu no ta participa na e mercado laboral. Di e forma aki por haci analisis profundo di e composicion di e mercado laboral di Aruba y tambe por compila indicadornan importante, manera e.o. e tasa di empleo y desempleo na Aruba, e grado di participacion di hende homber y hende muhe na e mercado laboral y e nivel di educacion di esnan cu ta emplea y no ta emplea.

Update

Te cu diahuebs mainta 12 di october 2023 ya a colecta informacion di 1500 hogar.

Privacidad

Mester enfatisa cu tur informacion lo wordo procesa

anonimamente y lo wordo publica solamente den forma agrega. E informacion colecta lo yuda esnan encarga cu stipulacion y ehecucion di maneho riba tereno laboral pa haci esaki cu mas efectividad y basa riba datonan actual di Aruba. E informacion colecta tambe lo sirbi pa informa esnan den sector priva como tambe esnan den sector di enseñansa y investigacion, y e publico en general di e desaroyonan mas recien riba e mercado laboral di Aruba.

E privacidad di cada hogar y cada persona cu ta participa na e LFS2023 ta wordo garantiza pa e team di investigacion (CBS, DAO y CBA). E informacion colecta lo

contribui na duna un bista completo di e desaroyonan actual riba e mercado laboral di Aruba. P'esey e participacion di cada hogar y cada persona cu wordo acerca pa nos team di encuestadornan ta esencial!

CBS ta gradici tur hogar y tur persona di antemano pa nan participacion na e LFS2023. Pa mas informacion tocante e Encuesta di Forsa Laboral 2023 por tuma contacto libremente cu e team di CBS/DAO di dialuna pa diabierna durante ora di oficina (7:30 am - 4:30 pm), na number di telefoon 524-7433/523-7720 of por manda un e-mail na cbs@setarnet.aw of via directiearbeid@aruba.gov.aw

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante 'en total' o 'den total'...

Den e edicion aki di nos articulo semanal tocante nos idioma Papiamento, atencion pa un tema cu nos a yega di trata caba, pero despues di mas di dos aña cu nos ta den e proyecto aki, si bo ta desea yam'e asina, tin asunto andando cu ta pidi pa un repiticion, mas bien un actualizacion. Den desaroyo di un idioma, cualkier di nan, cada aña bo por ripara cierto cambio den forma di expresa, palabra nobo cu a adopta, etc. Fuera di esey nos tin e cambionan cu ta tuma lugar den e forma di expresa, unda cierto expresion fiho tuma enteramente di otro idioma, por ehemplo Spaño, ta cuminsa cambia y ta haya un cambio cu ta haci e asunto muestra mas 'crioyo'. Un bon ehemplo ta e cantidad di palabra Spaño cu ta aparece cu un 'prenombre' fiho cu den cierto caso a sobrevivir como tal, pero cu den otro caso a cambia pa un forma 'papiamentiza', si nos por yam'e asina. Ehemplo ta e palabranan cu tin 'en' nan dilanti. Nos conoce 'en total', 'en general', 'en conexio' y algun mas. Di otro banda nos tin algun unda ta mas comun pa usa nan den combinacion cu e palabra 'den'. Nos a caba di usa uno, a proposito. Tambe nos ta bisa mas tanto 'den conhunto' y no 'en conhunto'. Sin embargo, si acaso un persona bisa o skirbi 'en conhunto' ningun hende ta keda sorprendi pasobra di tur manera nos a comprende kico e ta bisa o skirbi. Asina tambe nos tin 'den colaboracion' mientras tambe por scucha o lesa 'en colaboracion'.

Tambe nos tin otro caso unda nos ta topa cu e 'en' Spaño cu ta ser usa sin cambio; esey ta por ehemplo e caso di e expresion 'en todo caso'. Un posible motibo cu esaki no a cambia y probablemente no ta candidato pa 'papiamentiza' ta e hecho cu bo ta bay pega cu expresion existente na Papiamento cu no ta significa e mesun cos. Si nos bisa o skirbi 'den tur caso' esey no ta un bon traduccion di 'en todo caso' pasobra esaki ta significa loke na Spaño ta 'en todos los casos'. Nos por haci un comparacion tambe cu Hulandes: 'in ieder geval' y 'in alle gevallen'.

Otro caso ta tambe 'de vez en cuando'. Esaki a sobrevivir probablemente algun siglo caba den nos idioma y a mantene su forma original, segun nos pa via di un peculiaridad di nos Papiamento. Esey ta e forma complica di mancha tempo; laga nos splica. Papiamento no conoce un palabra cu ta equivalente di 'cuando' (Spaño), 'wanneer' o 'toen' (Hulandes), 'when' o 'then' (Ingles). Ora ta trata di esey, nos ta usa un variante cu ta pas cu e ocasion. Por ehemplo, un persona ta puntra otro si e kier bay cune na un evento. E otro ta contesta cu un pregunta unda ta relevante ki tempo e evento ta bay tuma lugar. Si e no sa fecha di tal evento, e lo puntra: "Ki dia esey ta?" Si e sa ki dia e ta, e ta puntra: "Ki ora". Si ta algo cu ta na un momento no determina den futuro, e ta puntra: "Ki tempo esey ta bay ta?" Ora nos ta conta algo cu a pasa den pasado tambe nos ta referi na e momento cu algo a sucede cu un version adecua di e momento. Ehemplo: "E tabata chikito ainda tempo cu su mama a fayece". Pero den otro caso cu por a tuma lugar leu den pasado, nos ta usa 'ora' si esey ta indica un cierto momento specifico. Ehemplo: "E victima tabata na tino ainda ora ambulance a yega pa hib'e hospital".

Pa bolbe na e expresion 'de vez en cuando'; ta dificil pa 'papiamentiza' esaki pasobra bo ta pega cu e 'cuando': 'di vez den, kico? Ki ora, ki dia, ki tempo? Probablemente pa tal motibo nos no tin ningun pura ni afan pa cambia esaki. E lo ta cu nos pa hopi tempo mas, den su forma original.

LOTTO 5

Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 850.000,-

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm

HUNGA AWO

Facebook

Twitter

Instagram

YouTube

Musica ta trece alegria, ta inspira y eleva bo spirito

Desde awo musica lo resona den hal principal di Hospital

Recientemente Horacio Oduber Hospital oficialmente a inaugura un grandioso piano den HOH su hal principal. Durante e inauguracion di e piano aki melodianan espectacular a zona danki na nos talentoso colega Tjerk Koekkoek, Olaf Vroegop cu ta yiu di director Vroegop y tambe invitado special Sr. Johnny Scharbaay cu a deleita tur esnan presente cu melodianan di nos dushi cultura.

Segun director di HOH, Sr. Jacco Vroegop “nos ta di e pensamiento cu un piano lo aumenta e atmosfera na nos Hospital y alabes lo contribui na e bienestar di nos pashentnan y tambe coleganan. Musica tin e habilidad remarcabel pa inspira y eleva bo spirito, reduci ansiedad y

crea un sentido di tranquilidad y comodidad.” Incorporando e piano den e ambiente di HOH ta parti di nos mision na HOH unda ta provee hospitalidad, enfocando no solamente riba tratamiento medico, sino tambe e bienestar emocional y psicologico di nos pashentnan, bishitante y coleganan. E ta

un forma simpel pero super poderoso pa haci un impacto positivo riba tur cu ta drenta nos portanan diariamente. Tambe como Hospital nos ta di pensamiento cu pa medio di introduccion di un piano den nos hal principal e lo trece hende hunto. Pashent, bishitante y staff lo por conecta y com-

parti experiencianan musical den un ambiente ameno. Hospital ta spera cu por encurasha pashent, bishitante y coleganan cu talento musical pa toca e piano grandioso aki y asina nos provee un espacio unda por expresa creatividad y asina aumenta atmosfera na HOH.

Hunta di Directiva ta desea

di gradici di curason e sponsors di Hulanda, esta Columbus Medical y MP Corporation cu a kere di biaha den e idea aki y danki na nan apoyo awe e ta un realidad pa nos tur na HOH y comunidad di Aruba! Y corda bon, e piano ta di nos tur pues sinti bo liber pa toca y laga musica resona na HOH!

SVb a lansa MiSVb pa trahadonan den sector priva

Minister di Salud Publico sr. Dangui Oduber ta contento di por anuncia cu ayera tardi e Banco Social di aseguradoonan esta SVb a lansa un App pa tur trahado den sector priva.

E portal aki ta pa sigui mehora e servicio y eficiencia pa trahadonan pa uno mas rapido y facil. Awo cu un click un trahado por tin contacto direct cu SVb, print declaracion, por meld ziek, tin su historia di trabou y di ziekmelding y tambe por wak si tur informacion si por ehempel su salario ta corecto inscribi. E mandatario a splica cu su vision ta pa brinda un servicio moderno na tur e ase-

guradonan por medio di innovacion y tecnologia. Cu e App aki SVb lo funciona na un manera mas eficiente treciendo aun mas transparencia pa tur trahado. SVb tin 43,000 trahado di sector priva registra den nan Sistema y e intencion ta pa tur e trahadonan download e app y registra. SVb ta keda haci inversionnan continuo pa mehora e servicio cu e ta duna na su clientenan y den e caso di e anuncio di e app aki, mehora e servicio pa trahadornan. Haciendo uso di innovacion y tecnologia SVb sigur ta muestra con digitalisacion ta mehora servicio pa uno mas liher y eficiente.

Abortus na Hulanda a aumenta cu casi 15% na 2022

(NLTimes)—Mas hende muhe a scoge pa termina nan embarazo aña pasa compara cu e un aña prome. E cantidad di abortus a aumenta pa casi 15%, yegando un total di 35.606, segun e inspectorado di cuida medico IGJ den un rapport anual publica diahuebs.

E aumento tabata aproximadamente consistente entre tur grupo di edad. Entre adolescente, e aumento den abortus tabata un tiki menos, pero asina mes a aumenta cu 13%. Hende muhe entre 30 cu 35 aña tabata e grupo cu a scoge pa termina nan embarazo mas hopi, sigui pa hende muhe entre 25 cu 30 aña.

E cantidad di abortus a reduci un tiki na 2020 y 2021. Nuebe den dies hende muhe cu a haci un abortus den un hospital of un clinica specialisa ta biba den Hulanda. E proporcion di hende muhe stranhero a aumenta un tiki, contando pa 9.2% di e total.

Na Hulanda, a abortus ta permisibel legalmente den mayoria caso te cu 24 siman. Den practica, 22 siman ta generalmente e duracion aceptabel, mirando cu e duracion exacto di e embarazo no semper ta conoci

sigur. Despues di 24 siman, un dokter por solamente termina e embarazo pa motibonan medico serio, por ehempel, pasobra e fetus no por biba pafo di e mama su curpa.

IGJ no ta ofrece un splicacion mas claro pa e aumento den e cantidad di abortus. Mientras cu clinica- y hospitalnan ta obliga pa provee data pa e inspectorado, debi na e regulacionnan di privacidad, nan no tin loke ta necesario pa sigui analisa e data. Esaki a ser stipula pa ley pa segura cu abortusnan no por ser conecta back na e individualnan.

Cft ta conseha Corsou baha gasto

(CuraçaoChronicle) – Corsou mester baha gasto riba bienes y servicio pa preveni cu e pais lo cay den un deficit structural.

E advertencia aki ta bini for di e Colegio di Supervision Financiero Cft, cu a expresa cu “tin preocupacion fuerte tocante e aumento den gasto di bienes y servicio. Mirando e impacto significativo cu e sosten di likides y e solucion di ENNIA lo tin riba e presupuesto, ta di gran im-

portancia pa Corsou reduci e costo di bienes y servicio structuralmente.”

For di Cft su carta, por saca afo cu Gabinete Pisas ta prestando poco atencion na recomendacionnan di e Colegio di Supervision Financiero. Aunke Minister di Finanzas, Javier Silvania ta hopi satisfecho cu su propio trabao, e presupuesto cu el a prepara pa 2024 ta enfrentando problemanan significante.

Gobiernonan di Corsou y Aruba a lansa critica contra Den Haag

(CuraçaoChronicle) – Gobiernonan di Corsou y Aruba a haci un condena remarcablemente fuerte contra e rol Hulandes den e refinanciamiento di e prestamo di coronavirus. Ambos isla ta sinti cu a “discrimina” contra nan pa motibo cu nan tin cu paga un interes hopi mas halto cu esun di Sint Maarten.

Den un carta na Parlamento, Gabinete di prome minister di Corsou, Gilmar Pisas ta acusa Den Haag di varios accion, incluyendo “coercion, terkedad, imposicion, abuso di poder, represalia, ‘blacklisting’, mala fe y gobernacion inapropia.” Prome Minister di Aruba, Evelyn Wever-Croes den un conferencia di prensa a referi na un “trato desigual cu no ta hustifica” y a declara cu Hulanda no ta buscando manera di asisti Aruba sino manera di “gana 300 miyon florin” for di su

pais. Ademá, el a acusa cu e oficial y Parlamentarionan Hulandes deliberadamente ta plamando mal informacion tocante Aruba.

E punto di bista di e Gobiernonan na Willemstad y Oranjestad tin un contraste fuerte cu esun di Secretario di Estado encarga cu Relacionnan di Reino, Alexandra van Huffelen. Den su respuesta na e acusacionnan, el a describi esaki como “intenso” pero inhusto. El a enfatisa cu Corsou y Aruba a scoge pa rechasa e condicionnan Hulandes pa un tarifa di interes mas abao.

Na momento cu e paisnan aki cumpli cu e rekisitonan (un solucion solido pa ENNIA den caso di Corsou y keda di acuerdo cu e acta di supervision financiero den caso di Aruba), nan lo bira eligibel pa un tarifa di interes faborabel.

Hulanda ta ahusta presupuesto a causa di refinanciamiento di ayudo di COVID-19 pa Corsou

(CuraçaoChronicle) – Senado Hulandes a aproba e amienda di presupuesto relaciona cu e sosten di prestamo di COVID-19 cu a provee na Corsou for di Hulanda. Durante e pandemia di coronavirus, Hulanda a bay di acuerdo provee sosten di likides pa Corsou.

Senado Hulandes a dicidi cu e fondo aki tin mester di un ahuste na e presupuesto di Hulanda. Hulanda a dicidi di modifica su presupuesto pa asina facilita e refinanciamiento di 448.2 miyon euro den prestamo di coronavirus pa Corsou. Esaki ta inclui e prestamo cu a provee na Sint Maarten y Aruba, cual ta yega na un total di 1.1 biyon euro na Hulanda.

Dos di e partidonan politico di Hulanda a vota contra di e proposicion, mientras cu resto di e miembronan di Senado a aproba esaki. E partidonan cu a opone e proposicion a cuestiona si e cantidad aki lo ser pordona na final, pa motibo cu den nan bista, Corsou no tin e manera di por paga esaki den futuro.

Hulanda a propone e refinanciamiento, sinembargo, te ainda no a keda completamente cla si Corsou of Aruba lo keda di acuerdo na esaki. Sint Maarten ya caba a declara cu nan ta acepta e refinanciamiento.

8 persona Hulandes y 4 compania castiga pa crea brug entre Rusia y Crimea

(NLTimes) – Ministerio Publico (OM) a castiga 4 compania Hulandes y 8 persona pa viola sancionnan economico door di yuda construi e brug controversial entre Rusia y Crimea. E caso contra 3 otro compania ainda ta andando, De Gelderland-er a splica.

Segun OM, e companianan a provee herment y piesa pa e brug, ademas di asistencia tecnico. “E brug di Crimea a ser construi parcialmente cu uso di conocimiento y exper- ticio Hulandes,” OM a com- menta.

OM a impone boet di entre 5,000 pa 100,000 euro riba e companianan y servicio na comunidad di entre 20 pa 50 ora riba e personanan involu-

cra. E sentencianan a keda de- clara sin cu tabatin mester di intervencion di corte. OM a yega e acuerdonan cu e com- pania y personanan involucra. Rusia a construi e brug entre

su tera cu e peninsula despu- es cu nan a anexa Crimea na año 2014. Union Europeo a impone sancionnan econom- ico riba e pais, prohibiendo e construccion di e brug.

E investigacion aki a keda lansa despues cu De Gelder- lander a reporta na año 2017 cu dos compania di Dode- waard y Milsbeek tabata in-

volucra den e construccion di e brug na Crimea. Segun OM, tin suficiente evidencia pa comproba cu e 7 com- pania a comete e ofensanan criminal pa medio di viola e sancionnan economico cu tabata na vigor e tempo ey. E personanan involucra ta acu- sa di deliberadamente bende herment y provee asistencia tecnico den e brug su con- struccion. Nan y e negoshi- nan mester a sa cu nan activi- dadnan tabata den violacion di e sancionnan economico na vigor.

E proceso di e 3 casonan pen- diente contra 3 compania y un cantidad desconoci di in- dividual lo tuma luga prome cu fin di año, segun loke OM ta premira. Algun di e caso- nan lo mester bay huicio.

Belgica ta sospecha cu abogado Hulandes, Yehudi Moszkowicz tin laso cu crimen organisa

(NLTimes) – Abogado Hulandes Yehudi Mosz- kowicz a ser aresta den prison di Beveren na Bel- gica luna pasa, mientras e tabata bishita su cliente, un lider di organisacion di droga na Antwerp yama Flor B, segun De Stan- daard a reporta diabierna. Moszkowicz ta sospecha di ta miembro di un or- ganisacion criminal.

Ministerio Publico (OM) di Belgica a confirma e infor- macion aki. Un vocero a bisa cu Moszkowicz ta sospecho- so di miembresia den un or- ganisacion criminal. A acusa cu e servicionan cu el a pro- vee na B. ta extende fuera di e limitenan di un relacion en-

tre abogado y cliente, aunke e detayenan specifico no ta cla. Segun NOS, OM Hulandes a haci un buskeda na Mosz- kowicz su cas na Utrecht na fin di september bao peticion di OM di Belgica. E abogado a ser laga den libertad bao condicionnan specifico. De Standaard a reporta cu awo e ta prohibi tambe di tuma contacto cu B., su asociad- onan y otro abogadonan in- involucra den e caso.

Esaki ta marca e di dos biaha cu un abogado ta ser acusa di tin un relacion sumamente cercano cu su cliente. Anter- iormente, a aresta Inez Weski, tambe bao sospecha cu e ta- bata involucra den organisa- cion criminal.

(NLTimes) – Prome Min- ister Hulandes, Mark Rutte a enfatisa explicita- mente pa prome biaha cu

aunke Israel tin derecho di defende su mes y ac- tua contra e “terror causa pa Hamas,” esaki mester

Prome Minister Hulandes ta bisa cu accionnan di Israel contra Hamas mester ta proporciona

ser ehecuta cu “cautela y consideracion cu leynan internacional humani- tario.” Varios miembro di su Gabinete a expresa sen- timentonan similar riba diabierna.

Rutte a expresa e punto di bista aki diabierna riba e plataforma X, anteriormente Twitter, despues di un comb- ersacion via telefon cu Rey di Jordan, Abdullah II. Nan

a trata e desaroyonan actual na Gaza y Israel. Den su pub- licacion, Rutte a enfatisa e necesidad di preveni un es- calacion regional di e situa- cion y necesidad pa acceso humanitario na Gaza. “Ta di gran importancia pa e resi- dentenan inocente di Gaza por obtene cuminda, awa y cuido medico,” el a skirbi.

Minister di Husticia y lider di partido VVD, Dilan Yesilgöz

a reitera prome cu e reunion di Consejo di Minister cu Is- rael tin e derecho di defensa propio, y cu ta keda na nan pa “actua dentro di loke ta ley di guera.” El a evita di duna comentario tocante Israel su yamado pa residentenan di Gaza sali for di nan cas den- tro di 24 ora, expresando cu no ta na su luga pa “husga for di akinan” si e accion ta pro- porcional.

Colombia a ricibi su prome 110 ciudadano repatria for di Israel

(EFE) – Un avion militar di Colombia a yega ayera diabierna na Bogota cu 110 Colombiano cu tabata na Israel y a solicita bay pa bolbe nan pais debi na e guerra cu e grupo terrorista Hamas a cuminsa.

“Ta un oportunidad di bin un biaha mas na nos pais,” Maria Aparicio, un di e personanan repatria a bisa ora el a yega na e capital Colombiano.

Varios decena di stranhero a ser asesina, a keda herido of tuma como rehen for di dia cu e grupo Islamita Palestino Hamas a lansa e atake mas mortal contra Israel desde su fundacion, 75 aña pasa.

E guerra a laga por lo menos 1.300 morto na banda Israeli y 1.500 na Franja di Gaza,

como resultado di e represalia di Israel segun autoridadnan a indica.

Prome cu nan a bay Colombia back, e Colombianonan a conta cu nan a biba momentonan di teror.

“Bibando e situacion na Is-

rael nos tabata sinti temor di no wak nos famia back,” Luis Fajardo a sigura ora el a baha for di avion.

Cancieria a informa diaran-son ultimo cu Ivonne Rubio, un Colombiano di 26 aña, ta entre e victimanan mortal.

Na momento cu e prome atake a sucede, e tabata participando den un festival musical hunto cu su pareha, cu ta desaparecido.

E diasabra ey, un dia di descanso pa e Hudiunan, miembronan di Hamas a crusa e frontera via lama, aire y tera y

nan a mata mas di 1.200 civil y soldadnan di Israel.

Marcela Munar, ken tambe a yega Colombia, a participa den un oracion colectivo na momento di su yegada na e pais. El a bisa na medionan local cu durante e atakenan el a logra haya refugio den e bunker di un hotel.

Miles di stranhero ta pega na Israel y na teritorionan Palestino, algun di paisnan Latino Americano manera Argentina, Mexico, Brasil y Chile cu a cuminsa operacionnan di repatriacion, mientras otronan a anuncia plannan pa evacua nan ciudadano.

Pa awe tin planea un otro vuelo for di Israel segun Cancieria a splica, pero no a duna detaye tocante cuanto hende lo mester yega.

Ecuador: Candidatonan Daniel Noboa y Luisa Gonzalez a cera campaña presidencial

presentacion di artistanan tabata e protagonista.

Noboa a adelanta su ultimo actonan politico na provincia di Santa Elena na unda a tuma luga e evento final di dje, denomina “Supermegacaravana y ciere di campaña.” E evento a cuminsa cu un concentracion na kilometer 2 na Santa Elena, di unda a sali un caravana grandi pa 2or di atardi dirigi na e centro di parokia Jose Luis Tamayo y tabatin un presentacion cu varios artista como Lucho Becerra, ex-vocalista di e Grupo Niche, entre otro. Igualmente, tabatin un screen grandi di e partido di e Selec-

cion di futbol di Ecuador cu a hunga contra Bolivia.

Di su parti, Gonzalez tabata na ciudad di Guayaquil pa culmina su ultimo acto di campaña, cual a cuminsa for di 1or di merdia na sector Cristo del Consuelo cu artistanan como Manuel Marval y su banda Matices, La Pachanga y Guayaquil All-Stars.

Ambos candidato cu ta aspira pa yega na Palacio de Carondelet a cuminsa nan jornada for di oranan di mainta trempan na varios luga di e pais pa probecha e ultimo dia di ciere di campaña. Ecuador ta bay tin un jorna-

da electoral nobo mañan 15 di october pa asina defini e presidente nobo di e nacion, teniendo Luisa Gonzalez, heredero di Correismo y Daniel Noboa, un hoben empresario di centro isquierda como unico opcion.

Ademas, mañan polis ta bay keda encarga cu e seguridad externo na centronan electoral y na henter e teritorio nacional. Tambe ta bay reforsa e seguridad di e candidatonan despues di e asesinato di un di nan na man di sicarionan. Pa Noboa a pone e Forsa Arma y diferente grupo di inteligencia y Gonzalez tin tres polis ademas di Forsa Arma tambe.

(NTN24) – Faltando un dia pa e segundo buelta presidencial na Ecuador, candidatonan Daniel Noboa di Movimiento Accion Democratico Nacional, y Luisa Gonzalez di Movimiento Revolucion Ciudadano, a cera

nan campaña politico na e pais.

Ambos candidato ayera tabata adelantando nan ultimo accion politico pa asina enfrente e jornada electoral di mañan 15 di october, na unda caravana, actonan politico y

Mexico: Manifestantenan ta pidi pa “stop genocidio Palestino” na embahada di Israel

(EFE) – Un centenar di manifestante cu cantica y cu borchis cu mensahe pa “stop genocidio di Israel contra Palestina,” diahuebs ultimo a pidi pa stop e atake contra e pueblo Palestino den un manifestacion dilanti di Embahada di Israel na Ciudad de Mexico.

“Nos ta pidi Israel pa intervencion di imperialismo caba na henter e region,” segun Yara Villaseñor, cu ta forma parti di e Movimiento di Trahadonan

Socialista y Red di Isquierda Diario.

“E organisacion independiente di pueblo Palestino ta necesario, pasobra den e conflicto ta existi un proyecto cu ta apoya derecha conservador y ta trata e resistencia di pueblo Palestino,” el a agrega.

Durante e protesta nan a muestra un variedad di borchis cu frasenan manera “stop tur ayudo financiero y militar di Merca pa Israel,” “No na e guerra di exterminio,” y “Palestina liber,” entre otro.

E conflicto entre Palestina y Israel a surgi debi na tension historico y lucha di teritorionan den e region, cu epicentro den control di tera pa decadan largo, loke a duna luga na enfrentamentonan arma sin un solucion a corto plaso.

Durante e manifestacion pacifico aki, manifestantenan a protesta contra e colonialismo cu Palestina ta bin sufriendo di parti di Israel na e portanan di embahada di Israel na e zona di Las Lomas, rondia pa centenas di polis.

“Na Mexico, e derecha conservador como Xochitl Galvez, pero tambe e progresista como Claudia Sheinbaum a declara nan apoyo pa Israel”, e manifestantenan a sigura. Sheinbaum y Galvez ta e candidatonan oficialista y di oposicion pa Presidencia di Mexico.

Ademas, a enfoca riba “e defensa di derecho na resistencia, lucha y determinacion liber di pueblo Palestino, pa por identifica diferente expresion di resistencia manera esun di Hamas y otronan cu ta lucha pa e libertad di pueblo Palestino,” Villaseñor a bisa.

Barbados cu bista riba intercambio di ‘debe-pa-clima’ comienso di proximo año

(Reuters) – Barbados ta spera di ehecuta un intercambio di ‘debe-pa-clima’ comienso di proximo año pa sigura cu ta spaar alrededor di \$300 miyon durante un periodo di 15 año pa financia suministro di awa limpi, segun minister di Finanzas di e isla a bisa Reuters.

Gobierno di e isla ta trahando cu Banco di Desaroyo Inter-Americano y Banco di Inversion Europeo riba garantianan di credito, segun Ryan Straughn a bisa den un entrevista na banda di e reunionnan anual di Fondo Monetario Internacional y

Banco Mundial na Marrakech, Maroco. “E lo ta un estructura similar na loke nos a haci e año aki cu e prestamo blauw, cu tabata hopi, hopi exitoso,” Straughn a bisa.

Na september 2022, Barbados a ehecuta un intercambio ‘debe-pa-naturalesa’, cu a mira \$150 miyon di bono internacional intercambia pa debe mas barata, generando \$50 miyon pa conservacion marino.

Intercambionan di debe-pa-naturalesa a aumenta den popularidad recientemente, cu emocion inspira en partic-

ular pa e intercambio record di Ecuador di \$1.6 biyon na mei.

Den nan forma mas simple, intercambio debe-pa-naturalesa ta mira e debe di un pais cumpra pa un banco of inversionista especialista y reemplasa cu prestamonan mas barata, usualmente cu un ‘garantia di credito’ di desaroyo financiero of ‘seguro di riesgo’ yudando baha e costo. E placa cu ta spaar ta destina pa financia conservacion – of un proposito relaciona cu clima, den e caso di e acuerdo planea mas recientemente cu Barbados.

E placa cu ta spaar den e in-

tercambio di ‘debe-pa-clima’ di e isla ta bay ser usa pa upgrade un planta di tratamiento di awa pa yuda mancha recursionan di awa miho y mehora seguridad di cuminda, Straughn a bisa. “Nos mester a implementa restriccinnan di awa e año aki. Y (e planta mehora) lo a haci un diferencia substantivo den termino di e manera con nos ta mancha e awa,” el a bisa.

E intercambio anterior di debe-pa-naturalesa di Barbados a canalisa placa pa proteccion y rehabilitacion di e lama Caribe rond di e isla. Un intercambio di debe-pa-clima lo ta un concepto casi

completamente nobo, sinembargo, y un cu otro paisnan vulnerable pa cambio climatico probablemente lo kier explora.

Pa Barbados, imagennan di awa cristalino cariciando beachnan dorna cu palma ta crucial pa e sector clave di turismo, cu ta conta pa mas cu 40% di e GDP di e nacion y como 40% di cupo di trabao.

Haiti ta nenga di habri cruce di frontera crucial cu Rep. Dominicana

(AP) — Haiti diahuebs ultimo a nenga di uni su bisiña Republica Dominicana den reapertura di un cruce crucial pa comercio na frontera, lagando algun comercio para y prolongando un crisis diplomatico pa motibo di e construccion di un canal riba territorio Haitiano.

Presidente Dominicano, Luis Abinader a cera tur frontera incluyendo e cruce na e ciudad nort Dominicano di Dajabon pa casi un luna, pa protesta e construccion di e canal, cual el a bisa ta viola un tratado y ta bay kita awa cu ta necesario pa agricultornan Dominicano. Haiti ta bisa cu e tin derecho pa construi e canal y cu esaki ta urgentemente necesario pa motibo di

secura.

Gobierno di Abinader parcialmente a habri frontera back diaranson incluyendo esun na Dajabon – sede na un mercado clave pa comercio entre e paisnan – pero a permiti comercio limita so y a mantene un prohibicion

riba Haitianonan drentando Republica Dominicana pa trabao, scol, turismo of problema medico. E tambe a sostene un prohibicion riba emision di visa pa ciudadano Haitiano.

Haiti a nenga di sigui e stap-

nan na su porta den e comunidad cercano di Ouana-minthe, y su gobierno no a duna un motibo inmediatamente. Pero Moise Charles Pierre, un delegado pa region nort oriente di Haiti, a bisa Associated Press cu e banda Dominicano mester pidi disculpa y reanuda operacionnan completo na e frontera.

Mientras tanto, e otro dos gate di frontera na Elias Pina y Independencia a habri na ambos banda.

E disputa tocante e canal tabata central diahuebs na un reunion di Organizacion di Estadonan Americano (OEA) na Washington cu intercambionan skerpi entre Roberto Alvarez, minister di exterior pa Republica Dominicana, y

Leon Charles, representante permanente di Haiti na OEA. Durante e reunion, Secretario General di OEA, Luis Almagro a ofrece di manda un team tecnico specialisa den recurso di awa y asuntonan legal pa examina e sitio y a ofrece pa facilita un reunion entre ambos banda.

E canal na Haiti tin meta pa desvia awa for di Riu Masacre cu ta core na e frontera riba e isla di Hispaniola cu ambos pais ta comparti. Gobierno Haitiano a bisa cu agricultornan tin necesidad urgente di e awa pa un segura cu a mata cultivo den e region.

Abinader a bisa cu construccion di e canal ta viola un tratado di 1929 y lo afecta agricultornan local y wetlands cercano.

Venezuela: Santos Pais ta cuestiona defensa di Tarek William Saab pa regimen di Maduro

(NTN24) – “E mester ta banda di e victimanan,” un frase carga di asombro y cuestionamento di miembro di Komite di Derechonan Humano di ONU, Jose Manuel Santos Pais, despues di scucha cuidadosamente e participacion di e fiscal general di Venezuela, Tarek William Saab, ken a cera su discurso defendiendo e politicanan di regimen di Nicolas Maduro.

Pa Santos Pais, e postura di e funcionario Venezolano ta leu di ta imparcial y independiente. El a expresa cu nunca a mira un fiscal defende un gobierno asina hopi na luga di muestra

independencia dilanti di e Komite.

Ademas a bisa cu ta spera cu esnan detenido pa acusacion of imputacion di “a participa den actonan di caracter terrorista of actonan di violencia por keda husga cu tur garantia dilanti un tribunal competente, imparcial y cu e huesnan defini e miho decision.”

Saab a bay Suisa pa participa den e encuentro unda el a sigura cu na Venezuela no tin preso politico, rechasando e cifranan di activista y ONG mientras a señala cu e pais ta bibando un reduccion di 64% den delito di homicidio y di 40% den violacion di derechonan humano.

A kita fiscal for di caso di YNW Melly despues di acusacion di sconde informacion

(AP) - Hues di Florida a kita e fiscal lider den e caso di YNW Melly despues cu abogadoan di defensa a acusa cu e fiscal no a revela cu e detective lider den e caso anteriormente a ser acusa di gana mientras cu e tabata reuni evidencia.

Broward Circuit Court Judge John Murphy a otorga e defensa su mocion pa retira fiscal Kristine Bradley den un

abundancia di cautela. E hues no a haya cu Bradlery su integridad a keda comprometi pero si tabata di acuerdo cu e no por ehersce su funcion di fiscal den e casi si e defensa kier yama su persona como testigo pa loke ta trata e credibilidad di un di e investigadornan.

Seleccion di hurado lo cuminsa proximo siman y no a anuncia un reemplaso pa Bradley inmediatamente.

Siman pasa, abogadoan di Melly, ken su nomber legal ta Jamell Demons, a pidi Murphy pa retira Broward State Attorney for di e caso y potencialmente retira e caso completamente. E peticion a bini despues cu Michelle Boutros di e mesun oficina a testigua cu el a tende e investigador lider den e caso contra Demons, Mark Moretti, pidi un diputado di Broward County gaña cu e tabata pre-

sente ora cu Moretti a ehersa un buskeda fuera di su hurisdiccion october ultimo, cual resulta den confisca un celular for di Demons su mama como parti di stroba investigacion di testigonan.

Abogado di defensa Jamie Benjamin a bisa cu e infor-

macion aki mester a ser otorga na e defensa pa motibo cu nan por a usa esaki pa desacredita Moretti durante Demons su huicio recien cual a caba den juli sin veredicto pa motibo cu e 12 huradonan no por a yega na un veredicto unanime.

Presentador di television a cuminsa bende armband di regenboog “cobarde” despues cu KNVB a recorta campana OneLove

(NLTimes) - Arjen Lubach a bay den contra di KNVB su decision di recorta su campana di aceptacion y igualdad OneLove y e decision di anuncia esaki riba dia di revela bo sexualidad conoci como “Coming Out Day.”

E presentador di television ta bendiendo armband di e campana den colornan di e regenboog cu e logo di KNVB y e palabranan “Wat Laf,” cual ta traduci practicamente na “que cobarde.” E ganashinan lo bay na un fundacion cu ta promove igualdad di LGBTQ+ den deporte.

Riba Coming Out Day, KNVB a anuncia cu nan no lo sigui pidi clubnan di futbol di Eredivisie pa activamente participa den su campana OneLove, cual ta un campana cu e meta di promove aceptacion y sosten pa hungadornan y fanaticonan cu ta LGBTQ+ ademas di e lucha contra racismo y discriminacion. Aña pasa, alrededor di Coming Out Day, tabatin problema cu e capitannan di Excelsior y Feyenoord y nan negacion di usa e armband OneLove.

Riba su programa, De Avondshow, Arjen Lubach a bisa cu ta impactante cu KNVB ta lagando e clubnan di futbol dicidi si nan ta participa den e campana of no. “E aceptacion di e personanan aki den futbol ta bahando, pero KNVB ta simplemente parando e banda OneLove,” el a expresa, yamando e fundacion di futbol “un par di cobardenan.”

Lubach a presenta su armband pa capitannan WAtLaf, cual awo ta na benta. E ganashi lo bay na John Blakenstein Foundation, cual tin e meta di establece un clima safe den deporte pa e comunidad di LGBTQ+. Lubach a haci yamado na clubnan di futbol Hulandes pa nan capitannan bisti e armband aki.

Public Announcement: APA Initiates Allocation of Plots at Barcadera Business Park

Aruba Ports Authority NV ('APA') holds in long lease (erfpacht) approximately 10 hectares of developable land located near Barcadera Harbor, Aruba. This area can accommodate the development of approximately 15 parcels.

APA wishes to grant said parcels in sub long lease (ondererfpacht) to third parties that primarily engage in harbor-related businesses, mainly logistics, warehousing, indoor loading and unloading operations, and small-scale manufacturing. Retail, storage for use by individuals, residential use, storage of fireworks, weapons, ammunition and hazardous materials (not a limited list), are prohibited.

For more information please visit

<https://www.arubaports.com/main/barcadera-business-park/>

FOODSTOCK

STREET FOOD FESTIVAL & BLOCK PARTY FOR CHARITY

FOOD MUSIC FUN

STREETFOOD

CHICHI'S BBQ
PORK-NO GRAPHIXXX
ISSABEACH
DELI DELI
JOHNNY'S CAKES
& SHAKES
T2PAN

TROPICAL
BOTTLING BAR
CHORIPAN EL PIPE

DESSERTS
POFFERTJES BY
POFFERDORIE
THE SWEET SPOT ARUBA

MUSIC

DJ YEIMY
BAMBU BAND
DJ SKY

FUN

GAMES
BY ROTARACT
DINO JUMP
LOTS
OF SURPRISES

CMB
MAIN
BRANCH

OCT.
14, 2023

TIME
6:30 PM TO
9:30 PM

SPECIAL
ANNOUNCEMENT
FOR ALL CMB
CUSTOMERS

Ticket
Afl. 15.00
pa cuminda.
Entrada ta gratis!

Ticket ta inclui 2 item na e Street Food tent di bo gusto, 1 item di dessert y 2 bebida (soft drink of cerbes) cortesia di Tropical Bottling Company.

TUR FONDO RECAUDA LO BAI NA BENEFICIO DI VICTIMANAN DI VIOLENCIA RELACIONAL

Auto cu a ser laga atras memey caminda na Ponton a bin resulta cu su gasolin a caba

Diahuebs mainta durante patruya polis a bin topa cu un auto para memey caminda na Caya Ernesto O. Petronia.

Polis no a mira e doño den cercania y a pidi pa un takelwagen bin hal'e. Un rato despues e doño a presenta cu un jerry-can cu gasolin y a bisa polis cu ta su gasolin a caba memey caminda. Polis a hala su atencion bis'e pa un otro biaha e pusha e auto hal'e un banda.

Chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di auto na Van Leeuwenhoekstraat

Diabierna mainta a drenta informe di un accidente den Van Leeuwenhoekstraat, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un chauffeur no a regula su velocidad ni a mantene distancia a bay dal tras di e auto su dilanti. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Habitante a dicidi di kima sushi y a causa molester pa su bisiñanan

Diahuebs anochi a drenta informe di molester di huma na Sero Pita, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un otro habitante a dicidi pa kima poco sushi, polis a hala atencion di e persona aki y a pone paga e candela mesora ya cu ta prohibi. Polis a bisa e persona cu si e bolbe haci esaki nan lo dun'e un boet.

Pelea na Hato: un solo mokete a manda hoben "knock out"

Diahuebs merdia a drenta informe di un pelea banda di E.P.B. Hato cu muchanan di school involvi, mesora a dirigi patruyan na e sitio.

Na yegada si e patruya no tabata tin pelea mas pero a bin topa cu un hoben tur desorienta. Polis a papia cune y e no tabata desea ambulance pero a

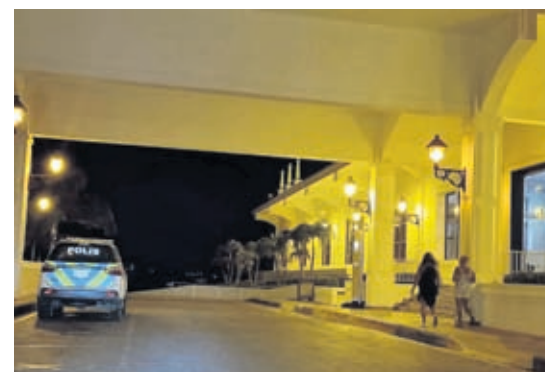
prefera su mayornan mes bin busc'e.

E director di e school a bay cune dilanti e school pa su mayornan bin busc'e.

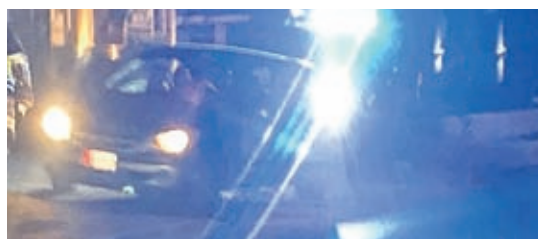
Polis a bay un hotel pa un problema cu e DJ cu tabata toca musica cu e turistanan no tabata gusta

Diahuebs anochi a drenta informe di cu tin un pelea cu a escala te na pushamento di hendenan pa cu e musica cu e DJ tabata toca, mesora a dirigi patruyan na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu a surgi un problema pa cu e repertorio cu e DJ tabata tin y cu a disgusta e clientenan y a surgi un discusion cu a escala te na pushamento. Polis a intermedia den e asunto y e DJ a compronde cu e estilo di musica cu e tabata toca no tabata agradabel y e turistanan a bandona e sitio.

Polis a controla un Hyundai Gets pariba di rotonde Paradera

Diahuebs anochi durante patruya polis a para un Hyundai Getz pariba di e rotonde Paradera pa un control.

Desues di a revisa e documentonan di e vehiculo y a atende cu e chauffeur esaki por a sigi su caminda.

Chauffeur a dal motociclista cu tabata su tras

Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti Cayena Mall riba Caya G.F. "Betico" Croes, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente entre un auto y

un motorcycle unda e chauffeur di un Nissan March cu tabata core zig zag a baha full for di e caminda y e motorcycle cu tabata su tras y bayendo stret diripiente a hay'e cu e March ta subi caminda bek

sin a laga e motorcycle pasa y a dal esaki bent'e abao. E March a sigui core bay, e motociclista a purba sigui e auto pero esaki a bay lag'e asina mes cu flat tire. Pero despues di un rato el a regresa. Polis

a laga e chauffeur pasa test y a detene pa core auto bao influencia y ocasiona un accidente.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima.

Pelea di muhe te hasta cu arma blanco na un snack na Pos Chikito

Diahuebs madruga a drenta informe di un pelea na un snack na Pos Chikito, mesora a dirigi patruyanan di San Nicolas y Santa Cruz na e sitio.

Na yegada di e patruyanan ya caba e bringadornan y caso tur otro hendenan a bay caba. For di un testigo na e sitio por a compronde cu aki ta trata di un pelea di muhe unda e hombernan presente a purba hala nan for di otro pero e damanan a saca cuchiu pa nan y mesora nan tur a bandona e sitio ora nan a mira polis ta yegando.

Polis a duna un homber burachi cu no ta den condicion pa stuur un lift pa su cas

Diaranson anochi a drenta informe di cu un persona a topa un chauffeur burachi cu no ta den condicion pa stuur un auto y a logra kita e yabi for di dje na e pompstation na Paradera, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a nota cu e homber en berdad no ta den condicion pa stuur y pa su mesun bon y tambe pa seguridad di otronan den trafico polis a ofrece un lift pa su cas no mucho leu di eynan y

el a acepta. Polis a cera y lock e auto y a duna e homber un lift.

EXECUTORIALE OPENBARE VERKOOP

Op **donderdag 16 november 2023** des namiddags om 14.00 uur, zal in de vergaderzaal van de "Aruba Surfside Marina", L.G. Smith Boulevard 7, Oranjestad, Aruba, ten overstaan van notaris mr M.J.C. Tromp of haar plaatsvervanger, de executoriale verkoop, als bedoeld in artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, bij opbod en daarop volgende afmijning worden gehouden van:

- het recht van erfpacht tot 10 augustus 2031 op een perceel domeingrond, groot 400 m², gelegen te Kas Paloma in Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba, **Eerste Afdeling Sectie T nummer 131**, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als "**Kas di Paloma 24-A**";
Inzetprijs: Afl. 243.000,==.
- het recht van erfpacht tot 15 april 2064 op een perceel domeingrond, groot 430 m², gelegen aan de Caya Mangasina te Mabon in Aruba, nader omschreven in de **kadastrale meetbrief nummer 187 van 20 mei 1998**, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als "**Caya Mangasina 64**";
Inzetprijs: Afl. 150.000,==.

De veilcondities zullen 8 dagen voor de verkoopdatum ter inzage liggen ten kantore van voornoemde notaris.

De executant behoudt zich het recht voor, de veiling uit te stellen en op te houden zonder de verplichting de reden(en) daartoe te noemen.

Tot en met 1 november 2023 kan onderhands op het te executeren registergoed worden geboden bij een aan voornoemde notaris mr M.J.C. Tromp gericht geschrift.

Bieders dienen terstond een bankgarantie of een gelijkwaardige document dat aanvaardbaar is voor de executant, te overleggen en in het bezit te zijn van een geldig identiteitsbewijs.

Notariskantoor mr M.J.C. Tromp
Santa Cruz 35
Tel: 5853500/5857900
Fax: 5854222
Email: veiling@notaristromp.com / auction@notaristromp.com

Fabricante Hapones Toyota y compania di energia Idemitsu pa coopera riba tecnologia di bateria EV

(AP)— E fabricante di auto mas renombra di Hapon, Toyota, a cera un acuerdo cu Idemitsu diahuebs, un compania di petroleo grandi na Hapon, pa traha riba tecnologia pa produccion en masa di baterianan den estado solido, of “solid-state”, cu ta priminti pa ta e componente importante den e vehiculonan electronico den futuro.

E acuerdo ta un stap importante pa Toyoto Motor Corp., cual a priminti pa accelera su ofertanan di bateria EV y avansa despues di a cay atras di rivalnan manera Tesla y BYD di China. Toyota ta atrasa parcialmente pa via di su exito den autonan hybrid manera Pruiss, cu ta ekipa cu ambos motor di gasolin y di bateria.

Toyota, cu su experto den produccion, y Idemitsu, cual ta campeon den tecnologia- y material, a bisa cu nan tin e meta pa comercialisa tur bateria solid-state na 2027 of 2028, sigui pa un produccion en masa.

“Cu continuo esfuerzo envolviendo prueba y error, nos a logra desaroya un material cu ta mas stabiel y cu tin menos chens di kraak,” segun Ehecutivo di Toyo, Koji Sato, a conta reporteronan na Tokyo. “E futuro di movilidad ta depende den e relacion

solid-state desde 2001. Toyota a cuminsa na 2006. Kito a bisa cu innovacionnan recien lo yuda e baterianan awo den e proceso pa surpasa e avance cu e baterianan di ion di litium tabatin riba EV.

E colaboracion ta enfoca riba electrolitonan di sulfur solido, materialnan cu ta suave, pegahoso y adecua pa produccion en masa, segun e companianan a bisa. Kito a bisa cu Idemitsu a desaroya tecnologia di produccion en masa relata na electrolitonan di sulfur solido por medio di studia productonan cu por resulta for di refinando petroleum.

E companianan ta plania un facilidad pa desaroya electrolitonan di sulfur solido, tumando tino riba calidad y costo. Produccion en masa lo sigui.

Hopi di e fabricantenan di auto mas nombra na mundo ta trahando riba baterianan solid-state, incluyendo rival Nissan Motor Co. y fabricante Mericano Ford Motor Co. pero algun retonan tecnologico ta keda.

Toyota, cual ta fabrica modelonan luhoso manera Lexus y tambe e Camry Sedan, a bisa cu e lo ofrece e baterianan aki lo mas pronto na 2027, cu tempo di carga, cual ta un di e retonan mas dificil di vehiculonan electrico.

entre e sectornan di vehiculo y energia, incluyendo e innovacion aki for di Hapon,” manera el expresa.

Baterianan solid-state ta ser considera ampliamente como algo esencial pa e comercializacion en masa di baterianan di EV. E baterianan di ion di lithium di cual nan componente ta likido ta ser uza usualmente den vehiculonan electrico, pero tin chens di cende na candela. E baterianan solid-state ta mas stabiel y posiblemente mas poderoso, pero generalmente mas caro.

Idemitsu a investiga tecnologianan basico pa tur bateria

IRS ta bisa cu Microsoft ta debe aproximadamente 29 biyon dollar den impuesto

(AP)—E Internal Revenue Service (IRS) a bisa cu Microsoft ta debe e Tesorero Mericano 28.9 biyon dollar den impuesto, plus penal y interes, segun e compania a revela diaranson.

E cifra ey, cual Microsoft ta nenga, ta bon for di un investigacion largo di IRS den con Microsoft ta aloca su ganashi entre pais- y hurisdiccionnan den e añanan 2004 pa 2013. Criticonan di e practica ey, conoci como “transfer pricing”, ta argumenta cu companianan sa uza e metodo aki pa minimalisa nan impuesto por medio di reporta menos ganashinan den paisnan cu impuesto mas halto y mas ganashi den hurisdiccionnan cu impuesto abao.

Microsoft, cual ta basa na Redmond, Washington, a bisa cu el a sigui cu e reglanan di IRS y lo apela e decision dentro di e agencia, un proceso cu por dura varios año. E shares di e compania a cay un tiki den comercio “aftermarket.”

IRS a cuminsa cu un revision di Microsoft na 2007, cual e agencia a describi año pasa den documentonan di corte federal como “un di e revision mas grandi den e historia di e servicio.” Microsoft ta bisa cu el a ser notifica recien pa IRS cu e revision a termina, cuminsando un proceso nobo pa resolve un disputa tocante con hopi e compania debe.

Parti di e investigacion a concentra riba con Microsoft a estructura un facilidad di fabricacion cuminsando na 2005 den e teritorio Mericano di Puerto Rico. IRS a bisa cu Microsoft a contrata compania di accounting KPMG pa crea un areglo di compartimento di costo cu e afiliado Portorriqueño cu a dirigi ganashi cu por ta vulnerabel pa impuesto pafo di Merca.

IRS tambe a tuma un bista riba otro afiliadonan, incluyendo un cu a envolvi benta na Asia, segun e documentonan di corte. Un blog post diaranson di David Goff, e vice-presidente corporativo di Microsoft pa impuesto y inmigracion global, a bisa

cu e compania a cambia su estructura y practicanan corporativo desde e añanan cu a ser cubri pa e revision. Pero el a bisa tambe cu ta comun pa multinacionalnan grandi uza areglo di compartimento di costo, y cu pasobra e subsidiarionan di Microsoft a participa den e costonan di desaroyo di algun propiedad

intelectual, nan tabatin derecho riba e ganashi tambe.

Goff a bisa cu e 28.9 biyon dollar busca pa IRS por reduci cu te cu 10 biyon dollar pa via di impuesto paga como resultado di un ley di impuesto na 2017 cu a ser firma pa ex-presidente Donald Trump.

Pueblo di Aruba ta cordialmente invita pa bin apoya seleccion di Aruba den CONCACAF Nations League *Awe 14 di october 2023, 3 or di atardi, Aruba ta enfrenta US Virgin Islands na cas.*

Diahuebs atardi, Minister Endy Croes hunto Minister President Evelyn Wever-Croes y Parlamentarionan; Sr. Hendrik Tevreden, Sra. Shailiny Tromp-Lee, Sra. Darlaine Guedez-Erasmus, Sr. Ricky Hoek y Sra. Setty Christiaans-Yarzagary a haci un bishita oficial na Compleho Deportivo Guillermo Prospero Trinidad y a presencia entrenamiento di nos Seleccion Masculino. Seleccion di Aruba ta preparando pa hunga su "home games" na cas despues di shete aña.

Minister Endy Croes a indica cu e stadion ta den pleno renobacion y no ta cla ainda, pero FIFA a aproba e yerbe artificial y a haci algun excepcion pa e weganen clasificatorio di CONCACAF Nations League tuma luga na stadion Dakota despues di shete (7) aña. Desde aña 2016, e stadion tabata desapropa pa

FIFA y Aruba no por a hunga weganen clasificatorio na cas y mester a bay den exterior pa haci esaki.

Pues, e mandatario di Deporte ta invita Pueblo di Aruba pa bin apoya Seleccion Masculino di Aruba den CONCACAF Nations League, diasabra, 14 di october 2023 na Compleho Deportivo Guillermo Prospero Trinidad na Dakota pa 3 or di atardi. Despues di shete (7) aña Aruba por bay disfruta y apoya Seleccion di Aruba na cas atrobe, den un stadion cu ta cumpliendo cu tur standard internacional pa FIFA. Pa finalisa,

Minister Endy Croes ta desea Seleccion di Aruba hopi exito den CONCACAF Nations League. Cu disciplina, deseo, dedicacion y determinacion ta logra.

Miembro di Comision di atleta, Kamilah Dammers a atende e International Athletes' Forum

Atleta elite den deporte di bowling, Kamilah Dammers den su posicion como miembro di Comision di Atleta a bishita Lausanne, Suisa unda e la atende un forum pa atletanan internacional rond mundo. Kamilah ta resumi e meta di su biahe y e importancia esaki tini pa e atletanan rond mundo mirando e topiconan cu a ser trata.

Riba e prome dia, Miembro-nan di Comision di Atleta di Comité Olimpico Internacional a duna un splicacion

amplio di con COI ta genera placa y tambe con 90% di e placa aki ta bay back den varios programa pa prepara atleta, dene Weganan y den desaroyo di deporte mundialmente. A enfatisa cu Comité Olimpico Internacional como tambe Panam Sports tin fondonan anual destina na e comision di atletanan y ta haci un suplica na tur comision di atleta pa haci bon uso di e placa aki.

Tambe a enfatisa riba e programa "Athlete 365" cu ta un "resource" grandi pa nos atletanan durante pero tambe

despues di nan bida di atleta. Athlete 365 ta un plataforma gratis cu tin varios curso cu atletanan por tuma pa mehora nan conocimiento riba varios area. Varios atleta Olimpico a splica di e herment cu tin disponibel pa asina prepara bo mes pa e bida "despues di deporte". Varios di nan a splica tambe con nan a uza esaki den nan deporte y nan network pa cuminsa cu nan mesun fundacion of negoshi. Mas cu claro e atletanan a pone enfasis riba e parti di "duna back na comunidad".

Riba e di dos dia a enfatisa hopi riba e concepto di "Safe Sport" cu mundialmente ta un topico hopi importante. Atletanan Olimpico cu a pasa den un of otro forma di abuso a conta nan storia y splica pakico ta hopi importante pa detecta e problemanan aki trempan.

Tambe, un panel fuerte di atletanan Olimpico Pau Gasol, Lindsey Vonn y Alysson Felix a refleha riba nan experiencianan durante Weganan

Awe ta bo chens di gana 850 mil florin cu Lotto 5 *Sorteo ta awe nochí*

Diaranson ultimo, Lotto 5 no a conoce ningun ganador cu ta pone e jackpot pa awe diasabra tin e suma di 850 mil florin. Lotto 5 ta costa solamente 4 florin y bo por combina bo 5 numbernan for di 01 te cu 35, si bo no sa cua numbernan pa kies, bo ta puntra bo rebendedor pa un loco y asina bo ta den wega pa bira e feliz ganador(ra) di e jackpot di 850 mil florin cu Lotto 5.

Sorteo di Lotto 5 ta hunga awe diasabra pa 7.45PM y por cumpra bo ticket na bo rebendedor faborito of riba Lotto Online te cu 7.30PM.

Lotto, E Loteria di Aruba tin diferente wega, Catochi, Big 4, 1-OFF, Zodiac, Wega di Number di Korsou di Lotto, Lucky 3, Multi-X, Lotto di Dia, Lotto 5, Mini Mega y cu su Mega Plus y e diferente weganan di Raspa y Gana y Instacash. Tambe lo por hunga Lotto Online door di bishita: www.lottoaruba.com pa por registra. Cumprando Lotto bo ta contribui na deporte riba nos isla. E meta ta pa organisa loteria, cambia bida di su hungadonan y na mes momento inverti den deporte local pa medio di donacionnan na e comision di subsidio.

Olimpico y splica pakico e eventonan Olimpico ta un di e miho momentonan di nan bida. Tambe, un miembro di organisacion di Gangwon (Youth) 2024, Paris 2024, Milano-Cortina 2026 y Los Angeles 2028 a splica riba e preparacion di e weganan Olimpico y kico tur por spera mirando cu semper ta buscando manera pa mehora y innova e weganan. e dia a caba cu un sesion di 2 ora ca-

minda por a haci pregunta directo na presidente di Comité Olimpico Internacional, Sr. Thomas Bach.

En general, un super bon experiencia cu hopi miho conocimiento di tur e hermentnan cu nos por ofrece na nos atletanan y tambe un momento di inspiracion scuchando kico tur e comision di atletanan rond di mundo ta haci pa e atletanan.

Aumento di violencia den futbol Hulandes pa motibo di falta di inversion di clubnan den seguridad, segun estudio

(NLTimes) – Violencia asocia cu futbol, tanto paden y rond di stadion, a aumenta den añanan recien. Investigadornan for di Bureau Beke a conclui cu esaki ta pa motibo cu clubnan di futbol na Hulanda no a inverti signifi-

cantemente den politicanan di seguridad sino a enfoca riba mas hospitalidad.

E estudio tabata comisiona pa polis Hulandes y a investiga violencia moderno relaciona cu futbol, identificando su

fayo y solucionnan potencial.

E autornan di “Van voetbal-rellen leren” ta observa cu, prome cu pandemia di Covid-19, varios aña a pasa cu minimo violencia den futbol paden of rond di stadion. Esaki a conduci na negligencia den politicanan di seguridad. E negligencia aki a keda empeora mientras hopi organizacion di futbol profesional (BVO) a enfrente retonan financiero durante e crisis di Covid-19.

E estudio a inclui feedback di 51 experto di polis. Nan punto di bista a pinta un imagen di confrontacionnan relaciona cu futbol siendo mas violento y extremo cu antes. “Violencia di futbol awendia tin varios caracteristica cu, specialmente ora ta combina, ta pone un gran presion riba

organizacionnan di seguridad, particularmente polis,” segun e rapport ta declara.

Un tendencia preocupante ta e emergencia di ‘reclutan nobo’: individuonan predominantemente jong, mayoria bao 25 aña di edad. “Den termino di ubicacion den e stadion, e reclutan nobo hopi biaha ta join e ‘ultranan’ cu tin un caracter mas abierto y ta tuma cargo di atmosfera den e stadion. Aki hopi biaha nan ta haci uso di klapchi.” E grupo aki, hopi biaha bisti na preto y usando banner pa sconde esnan cu ta cende klapchi, hopi biaha ta bisti hood of balaclava durante confrontacionnan. Nan ta evita comunicacion cu polis y coordinadornan di seguridad, hasta ora ta aresta y interroga nan.

Algun di esnan entrevista tambe a identifica un vinculo entre sostenedornan di futbol y crimen organisa, sugeriendo influencia indebido riba clubnan y oficialnan di club.

E rapport a inclui varios recomendacion. E principio di “futbol hospitable accesible” mester keda reemplasa pa “futbol safe cu un demanda razonable riba despliegue di polis.” Medidanan practico por inclui pa posiciona agentenan di polis local den stadion pa identifica hobennan problematico y inverti den tanto e calidad como cantidad di steward. Ademá, mester introduci un sistema cu ta mara ticket di temporada (SCC) na un prueba di identificacion y ta implementa un rekisito di registro pa esnan biahando cu bus di fan pa weganan afo.

No ta bay prohibi atleta Ruso na Olimpiada na Paris a pesar di suspension di e pais

(AP) — Atletanan Ruso por keda invita directamente na e Weganan di Paris a pesar di e suspension di e Comité Olímpico di e pais, segun IOC a bisa ayera.

Presidente di Comité Olímpico Internacional (IOC na Ingles), Thomas Bach a comenta riba e asunto un dia despues cu a suspende Comité Olímpico Ruso (ROC) pa violacion di integridad teritorial di su contraparti Ucrainiano door di unilateralmente agrega conseho deportivo na cuatro region

ocupa como miembro.

Isolando ROC, cu awo ta blokea di ricibi miyones di dollar di entrada di IOC, no lo afecta e proceso di evaluacion di atletanan individual Ruso pa status neutral pa yuda nan clasifica y competi na Olimpiada di Paris. “Esakinan ta bay ta invitacionnan directo cu nos ta bay maneha cu federacionnan internacional, y si ta necesario, e ora cu e federacionnan nacional respectivo,” Bach a bisa na un conferencia di prensa.

El a reitera e posicion actual di IOC cu “nos no ta castiga of sanciona atleta pa actonan di nan oficialnan of gobierno.”

Asina mes, miembronan di hunta di ROC manera gigante di pole vault, Yelena Isinbayeva cu ainda ta miembro actual of honorario di IOC por retene nan privilegionan paga, incluyendo presencia e reunionnan na Mumbai, India. “Nan no ta representante di Rusia den IOC,” Bach a aclaria. “Nan ta representante di IOC na Rusia.”

Contestando tocante combersacionnan entre IOC y oficialnan Ruso prome cu a dicidi riba e suspension, Bach a bisa cu for di Moscu a splica cu parlamento di Duma a pasa un ley anexando e regionnan Ucrainiano. “ROC no a haci otro sino sigui e ley aki,” Bach a bisa,

comunicando e splicacion Ruso. “Esaki ta, mi ta kere, den cortico, e nucleo di e contesta.”

IOC a interveni pasobra a bisa cu e violacion teritorial ta un violacion di e Charter Olímpico – e buki di regla y principio guiando deporte internacional.

Presentador di television Hulandes ta cuminsa bende armband di regenboog *Despues cu KNVB ta stop campaña OneLove*

(NLTimes) – Arjen Lubach a critica e decision di KNVB pa reduci su campaña di igualdad y aceptacion OneLove y anuncia esaki riba Coming Out Day. E presentador di television ta bendiendo armband di capitán den colornan di regenboog cu logo di KNVB y e palabranan ‘Wat Laf’.

Ganashi di e armband ta bay pa un fundacion cu ta promove igualdad LGBTQIA+ den deporte.

Riba Coming Out Day diaranson, KNVB a anuncia cu no lo pidi clubnan di futbol den Eredivisie pa participa activamente den su campaña OneLove mas – un campaña cu tin como meta pa promove aceptacion y sosten pa hungador y fanaticonan LGBTQIA+ y lucha contra racismo y discriminacion. Aña pasa, rond di Coming Out Day tabatin un conmocion tocante e capitannan di Excelsior y Feyenoord cu a nenga di bisti e armband di OneLove.

Riba su programa di television, De Avondshow met Arjen Lubach, e presentador a bisa cu ta incomprendible cu KNVB tabata lagando pa e clubnan di futbol dicidi si ta participa den e campaña. “Aceptacion di hende LGBTI den futbol ta bahando, pero KNVB simplemente ta stop e armband OneLove,” el a bisa, yamando e asociacion di futbol “un grupo di cobarde.”

Gobierno Mericano a pone sancion riba dos compania di carga pa violacion di limite di prijs pa azeta Ruso

(AP)—E Departamento di Tesorero Mericano a bisa diahuebs cu el a impone su prome set di sancion riba dos compania cu a importa azeta Ruso den violacion di un limite di prijs multinacional.

Merca, hunto cu e Union Europeo, paisnan den e Group of Seven y Australia, a impone un limite di 60 dollar pa bari aña pasa riba loke Rusia ta cobra pa su petroleo. E limite tabata diseña pa stroba e ganashi di Kremlin pa funda su guerra na Ucrania, forsan do e gobierno Ruso pa bende su azeta riba un descuento of inverti placa pa un network di exportacion alternativa.

E compania cu a ser penalisa ta basa na Emiratos Arabe Unidos y Turkia, segun e departamento a bisa. Un barco di e compania basa na Emiratos Arabe Unidos, Lumber Marine, a carga azeta cu tabata mas cu 75 dollar pa bari for di un waf Ruso. Separadamente, un barco di Ice Pearl Navigacion basa na Turkia a

exporta azeta for di Rusia na 80 dollar pa bari.

Ambos companianan ta depende riba proveedornan di servicio Mericano. Como resultado di e sancion, e administracion di Biden ta blokiando e habilidad di a

companianan pa conduci negoshi of acceso na cualkier propiedad of interes financiero na Merca.

Un oficial di e tesorero a bisa cu e gobierno sa tuma contacto cu e paisnan den cual e dos companianan aki ta basa

y seguronan si tabatin hasta un sospecho di un violacion, resultando cu e barco a perde acceso na seguro of registracion di un pais.

E oficial a bisa tambe cu Rusia a purba construi un network alternativo di carga pa pre-

veni e limitacion, pero esey a prueba di ta caro, cu analisis priva indicando cu e tin un costo di 35 dollar pa bari di petroleo.

E administracion a argumenta cu e limite tabata exitoso, resultando den un caida di 45% den ganashi di petroleo na Rusia den e ultimo aña cu a pasa. E oficial a bisa cu e enfoke di e implementacion di e limite lo ta riba e aumento di costo pa e industria di petroleo na Rusia pa asina Moscu tin menos placa disponibel pa funda su ehercito na Ucrania.

E coalicion implementando e limite di prijs tambe a revela un set di recomendacion pa mehora cooperacion dentro di e industria di petroleo maritimo. E guia tabata diseña pa paisnan tambe como companianan priva. E ta recomanda cu tur barco tin seguro legitimo y depende riba clasificacion industrial standard, entre otro politica enfoca riba e monitorio di e sector.

Sur Korea ta expresa preocupacion cu China pa manda escapadonan di Nort Korea back na e pais

(AP)—Ayer Sur Korea a bisa cu el a expresa su preocupacionnan cu China despues di evalua cu e pais a debilbe un “cantidad grandi” di Nort Koreanonan, incluyendo escapadonan, back na nan pais materna.

Koo Byoungsam, vocero di e Ministerio di Unificacion na Sur Korea, cual ta encarga di asuntonan inter-Korean, a bisa cu Seoul no tabatin e informacion riba e cantidad exacto di Nort Koreanonan debilbi for di noreste China of con hopi di nan tabata “escapado, pashent medico of criminal.”

Su comentario a bin despues di varios reportahe basa riba fuentenan activista cua alega cu China a debilbe centenas di escapado back pa Nort Korea unda nan lo enfrenta riesgo di huicio y tratamiento bruto.

“Ta parce cu en berdad un cantidad grandi di Nort Koreanonan a ser manda back pa Nort Korea for di e tres pro-

vincianan den noreste China,” Koo a bisa. “E posicion di nos gobierno ta cu no mester tin ningun circunstancia den cual Nort Koreanonan bibando den exterior por ser forsa back pa nan pais.”

Koo a bisa cu Seoul “a expresa e problema aki cu e banda Chines” pero no a especifica con el a comunica su preocupacionnan. Activistanan di derecho di humano a adverti cu e repatriacionnan

Chines di Nort Koreano por aumenta como cu Nort Korea ta habriendo nan frontera despues di un ciere prolonga debi na COVID-19. Algun grupo di activista ta kere cu e cantidad di Nort Koreanonan

deteni como “inmigrantenan ilegal” na China por surpasa 2.000.

Ora a puntra tocante e supuesta repatriacionnan di Nort Koreanonan diahuebs, e vocero pa e Ministerio di Asunto den Exterior Chines, Wang Wenbin, no a confirma e reportahenan pero a bisa cu Beijing ta manchando Nort Koreanonan cu a drenta e pais di manera ilegal adecuadamente basa riba leynan domestico relevante, leynan internacional y principianan humanitario.”

Citando un cuenta di activista, Human Rights Watch a alega diahuebs cu China a uza varios vehiculo di envio e siman aki pa debilbe mas cu 500 hende cu a scapa for di Nort Korea. E grupo a bisa cu mayoria di e hendenan debilbi tabata hende muhe y a expresa preocupacionnan cu nan tabata den “riesgo grave” di ser deteni den camponan di labor, y por posiblemente enfrenta tortura y otro tipo di violencia.

Aruba Astro Research Int. pa medio di Sr.Marcos Bislip kier a informa cu awe Diasabra Dia 14 di Oktober 2023 lo tuma lugar un Eclipse Parcial di Solo aki na Aruba cu ta parti di e Eclipse Anular di Solo Saros 134; e sombra di e eclipse aki lo cubri un trayectorio di un pasada di 187.4 km largo y bolbe den espacio despues di pasa Brazil y drenta den Ocean Atlantico.

E Eclipse mes lo inicia pa 12:42 pm di merdia aki na Aruba y e maximo di e eclipse lo tuma lugar pa 2:27 pm di merdia y pa 4:03 di atardi esaki ta termina. Pa por mira e eclipse parcial di solo, mes-ter usa proteccion pa wowo, esta un bril di eclipse por intercambia momento pa haci observacion y presta otro e bril si no tin; pero pa wak e evento celestial mester usa bril di eclipse pa por mira

esaki. Proteha bo wowonan e ta hopi valioso.

Na aña 2017 tambe Aruba a experiencia un bunita eclipse parcial di solo. E biaha aki e pedido pa bril di eclipse solar a kibra record. Nan a caba prome cu tempo, ya cu e interes tabata hopi mas grandi cu na aña 2017.

Ariba diasabra dia 14 di october 2023, Cuerpo Policial y Aruba Astro Research Int. y bou direccion di Sr. Marcos Bislip, director nacional di eclipse, lo traha cu otro y tambe cu tur instancianan cu lo participa na e evento aki. Instancianan por contact Sr. Marcos Bislip na 562-9407 durante e evento libremente y intercambia informacion

Awe tin eclipse parcial di solo

y mantene contacto cu otro. Aruba Astro Research Int. y Sr.Marcos Bislip y e grupo di boluntario lo t'ey pa cubri e evento aki na Sta. Cruz na Pleintje Felis Ras na Coba Lodo. Pueblo ta keda cordialmente invita pa por pasa un rato hunto durante e evento celestial aki.

Corda semper seguridad di bo wowo ta hopi importante. No mira e solo sin proteccion di wowo. Nos di Aruba Astro Research Int. kier a informa cu bril a caba pasobra e cantidad cu nos tabatin tabata ta limita. Na e sitio di observacion ta bay tin bril pa presta pa observa un rato y pa un otro tambe por mira e even-

to. Nos lo saca potret y haci filmacion di e evento celestial aki y lo trata pa transmiti e evento si logra cu esaki.

Aruba Astro Research Int. ta gradici comunidad pa nan apoyo y interes grandi pa cu e tereno di astronomia y special pa cu e evento di eclipse aki na Aruba. Nos kier a gradici na Dios di por a duna nos e oportunidad pa por mira e evento celestial bunita aki y tambe na tur instancia cu a coopera y na e miembro-nan di Aruba Astro Research Int. y su boluntarionan y na prensa general y na cuerpo policial, gobierno di Aruba y na Sams Aruba na nos amigo Jack.

Resultado Sorteo 13 oktober 2023			
Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte			
DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
0200	6869	7451	0805
8416	3127	SUPER5	0203
0124	1390	-	2037

MERDIA	ANOCHI
 Sorteo # 4062 7695 8874 2209 X3 Sorteo # 4062 9784 Sorteo # 2118 0336 Sorteo # 4062 8065 Piscis Sorteo # 936 937 X2	 Sorteo # 8069 3299 6473 7793 X3 Sorteo # 7113 8779 Sorteo # 1818 4694 Sorteo # 5872 4807 Aquario Sorteo # 802 578 X2

 Sorteo # 0 x Jackpot 0 x Match 4+ 0 x match 4 0 x Afl. 12,00	Joker Letter Proximo Jackpot 850.000,-
 Sorteo # 6268 0 x Jackpot 43 x Match 4 1287 x Afl. 8,00	03-09-20-21-23 Proximo Jackpot 50.000,-
 Sorteo # 1602 0 x Jackpot 0 x match 4 2 x Afl. 500,00 65 x Afl. 50,00 86 x Afl. 15,00	04-08-22-26 Mega Ball: 12 Proximo Jackpot 350.000,-
 Afl. 450.000,-	
 Sorteo # 	

OM: Cobramento di debe di boet

Ministerio Publico ta activamente bezig cu cobramento di debe di boet desde prome di juni 2023. Esaki den cooperacion cu Cuerpo Special di Aruba (CEA) y Polis di Aeropuerto.

Den e tercer kwartaal di 2023 (juli te september) a cobra casi 1.500.000 Florin na transaccion y boetnan, tanto na balie di Ministerio Publico como na Aeropuerto. Desde prome di juni 2023, tabatin ademas un total di 13 persona cu no tabata por of no tabata kier a paga e boet cu Huez a impone riba nan. Cada un di nan a wordo hiba prison pa nan sinta e dianan di detencion cu Huez a mara na nan boet.

Ministerio Publico ta bolbe haci un yamada na person-

anan cu tin debe di boet pa paga. No laga cos yega asina leu cu CEA ta bay busca bo persona na cas of cu bo ta wordo para na Aeropuerto. Si bo persona wordo para na Aeropuerto, bo ta core riesgo riba tardansa of hasta di perde bo avion. Paga bo boetnan por favor.

Bo por paga online via cuenta bancario 4000905 di Aruba-Bank bao mencion di e par- ketnummer. Bo persona por swipe tambe na balie di Min- isterio Publico despues di a haci un afspraak via website www.omaruba.com.

King Classic Sudoku

	5							
					4		5	1
	9	2						
2	3		9					
6			3	1				
		8	1					6
		9			7		8	
1				2				7

Difficulty: ★★★★★

10/14

Clasificado

TA BENDE

Dryer (electric) nobo
General Electric pa
Awg.500,-

Pressure Washer pa
Awg.500,-
Pa informacion:
tel: 565 3942

217081

W&L CONSTRUCTION

TA BUSCA

METSELAAR Y
SCHRIJNWERKER
INTERESADO
POR YAMA
tel: 734 7750

217083

Like
us on
Facebook

facebook.com/bondianoticia

Clasificado

ECONOMICO aviso@bondia.com

Personal GRATIS max. 20 palabra
PASALA LAGA BO AVISO NA OFICINA DI BON DIA
ARUBA WESTSTRAAT#22 FOR DI 9:00AM-4:00PM
Email nos na
classified@cspnv.com

SERVICIO PUBLICO

Limpieza pa cas y auto
Presure wash cura di cas
Laba muebles, laba tapijt
laba vloer
Tel. 593 9464

TA BENDE

Piano (no electric), cama di
1 persona, set di sala, vario
schilderij. Pone bo prijs
Cell 594 3154

TA BENDE BON PA VIAJA
buitassen fl.15 pa un, tasnn
pa warda asesorios pa viaja,
diferente otro tasnn handbaggn
PA INF
Tel : 593 8120/582 3023

TA BENDE

1 box di palo den bon condicion
Fls.50.00
Tel. 560 8929

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio pa haci
reparacion di porta, ventana y
hopi mas. Pa mas informacion
Tel. 563 6762

SERVICIO PUBLICO

Pa trabou di data-entry of
update di bo administracion pls
contact:
Tel.568 2339

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece servicio di
electricista en general corto
circuito y mantencion
Tel.566 5026

Sushi den cura?

Ta piki sushi cu pick-up
grandi pa Afl 75,- pa buelta.
Yama nos na
561 4297 of 561 5179

SERVICIO PUBLICO

Mi ta chapi, lanta sushi, corta
mata, transporta frididaire, was-
machine biew, drecha cas, etc.
Tel. 564 1979

SERVICIO PUBLICO

Ta ofrece pa verf y chapi cura
bon prijs. Nos ta hiba e sushi.
Yama pa mas informacion na
563 4828 / 5679610

TA BUSCA

trabou pa haci cas limpi,
negoshi of oficina
Tel.561 3910

SERVICIO PUBLICO

Nos ta chapi, corta y planta
mata, brinda tur servicio cu bo
cura mester. Tira sushi afo,
Tel. 738 1908

SERVICIO PUBLICO

Sushi den cura pa solamente
50,- pa buelta, nos ta lante
lague limpi
Call 592 5766

SERVICIO PUBLICO

Masaje reductores, terapias
para el dolor, terapia infraroja,
kinesiotape, tratamiento faciales
Avicenastraat #18 local A
Tel. 566 1412 / 561 8520

SERVICIO PUBLICO

Ta traha y renoba Cas
drecha dak, ta basha vloer,
pleister, verf cas, traha cura,
pega mosaico
Tel.563 4168

SERVICIO PUBLICO

Nos ta haci trabou di
plomeria, electricidad,
hardineria incluye hiba sushi
Handy man.
Tel.742 6250

SERVICIO PUBLICO

Mi ta ofrece pa cuido di mucha
di dialuna pa diabierna y
weekend. Pa informacion
Tel. 558 7310

SERVICIO

Reforsamo papiamento-españo,
of españo pa papiamento pa
hende mayor y mucha
Tel. 563 4641

SERVICIO PUBLICO

Pa haci trabow di verf y chapi,
tur mantencion di pafor di cas
Yama y puntra pa Benito na
Tel.630 5185

Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A

Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610
F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba

Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan

Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud

Wilhelminastraat 19
Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds

Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17
B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi

George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad San Nicolas
Hospital Imsan
7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: San Nicolas:
Sta. Anna Seroe Preto
Tel. 586 8181 Tel. 584 4833

EMERGENCIA 911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C.A.**

Tel: 582 2116 / 582 2010

Taxi Adres Services (24h)

Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850

Tel: 280-2828

Whatsapp: 592-7024

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Laga tur locual cu ta sperami ta bunita,
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita,
Laga tur locual cu ta rondonami ta bunita,
Laga tur locual mi ta laga atras keda bunita,
Y laga tur esakinan termina den tur buniteza.”

Cu profundo tristeza na nos curazon pero hopi agradecido pa locual el a significa pa nos, ta anuncia fayecimento inespera di mi esposo, nos tata, nos abuelo, nos ruman, y nos omo.

Harry Croes
*15 october 1948 † 10 october 2023

Na number di su
Esposa: Ligia Croes Solognier
Yiunan: Jairo Croes y Josette Donk
Jessica Croes
Mirla Croes
JeanCarlos Arends y Esposa Gisela Arends
Nietonan y Nietanan: Davyck Franken y Ghennylee Tromp,
Darvin Franken y Shakira Dijkhoff, Kevin Tromp, Keylah Tromp,
Jeancarlo Arends, Jordy Arends

Arianna Espinosa Jimenez y mama Angelica Maria Espinosa Jimenez
Jo-Nina Croes

Rumannan: † Chido y † Lulu Croes- Schlipken y Famia
† Nicolina y † Coco Werleman-Croes y Famia
† Susanna y † Ishi Maduro – Croes y Famia
† Carmen y † Casper Kunfermann – Croes y Famia
† Stella y Tai Fung Lee – Croes y Famia
Jacinto y Dora Croes Croes y Famia
Erna y † Eddy Hoevertsz – Croes y Famia
Filomena Croes y Famia
Maiky Croes y Famia
Anchie Croes y Famia
Eta y Roy Curiel - Croes y Famia
Glenda y Gilbert Jansen - Croes y Famia

Ruman di Crianza:
Vda. Cornea y + Chimbo Biesum - Croes y Famia
Bibiano Croes y Famia

Swa y Cunanan: † Carmen Solognier, Buchi y Soila Solognier – Barraza, † Fay y Shirley Solognier - Maduro y Famia, Dijis Solognier y Famia, Leo y Mary Solognier y Famia, Beto Solognier y Famia, Omayra y Peo Kock – Solognier y Famia, Pancho y Mayra Solognier – Wever y Famia, Alba Solognier y Famia, Zoyla y Junior Croeze – Solognier y Famia
Tanta y Omonan, Tur Sobrino y sobrinanan Primo y Primanan, ihanan, comer y compernan, Amistad y conocirnan y bisinanan.
Su amigonan di domino y mundo di deporte y Famia di MEP, ex-coleganan di Prensa, amigonan musico, Festival di Dande y Festival “Un Canto na Aruba su Himno y Bandera”

Su bon amistadnan di cas: Jose Julca, esposa Paula y Jui Alejandro, Sra. Nelly Garido, Pastoor Juancho Pilongo, Lisette Does y Jayson Gomez, Victoria Razak Cole y Esposo Sam, Paula Engelen

Demas Famia: Croes, Solognier, Werleman, Maduro, Kunfermann, Schlipken, Hoevertsz, Lee, Curiel, Jansen, Feliciano, Flanegien, Franken, Biesum, Justina, Arends, Croeze, Vrolijk, Thode, Wever, Kock, Barraza, Donk, Dijkhoff, Tromp, Espinoza – Jimenez.

Oportunidad pa condolencia lo ta diadomingo dia 15 october 2023 for di 6or pa 9or na Club Caiquetio na paradera

Ta invita pa asisti na acto di despedida cual lo tuma lugar dialuna 16 di October 2023 di 9or pa 11or di mainta na Misa Imaculada Concepcion. Cremashon lo tuma lugar den seno Familiar.

Nos ta pidi nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of mas famia.

Despues di entierro no ta ricibi bishita di condolencia na cas

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Shamila Sophia Acuña Guede
"Mila"

Na number di su:

Mama: Stace Marleana Acuña Guede
Rumannan: Shamara Susej Croeze
Shanaya Salomè Acuña.G.
Welo nan: Ormarle y Stith
Omo: Saul Tomas Acuña. G.
Alex Fabian
Primo nan: Tatiana y Stephanie Acuña Rojas
Kelly, Angy y Josè Campo
Tanta: Raymil Fabian
Amigo y amiganan: Iglesia Siòn
Demas famia: Amaris, Lugo, Croes, Mercado, Rodriguez, Acuña, Campo, Guede, Medida, De Mei.

Despensa nos si den nos tristeza nos por a lubida un of otro persona.

Acto di entierro lo tuma lugar na Aurora Funeral Home Dialuna 16 di October 2023 di 1or pa 2or di atardi y despues lo sali pa santana Central na Sabana Basora.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Apolinario Tromp
*23-07-1941 - †09-10-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di:

Evidencio (Codan) Kock
*28-04-1939 – † 07-10-2023

Na number di su
Mayornan: † Augustin y † Chela Kock Bislip
Yiunan: David & Paola Kock
Ryan Kock
Nietonan: David Jr, Daniel, Noa, Zenon, Danissa y Mateo
Rumannan: Emitelio (Mito) y Olga Kock Romero y famia
† Reinita (Rei) y † Mario Boezem Kock y famia
† Andres (Deshi) y † Rita Kock Croes y famia
Ursula (Sula) y † Sonny Henry Kock y famia
Leopoldo (Poli) y † Angelica Kock Jansen y famia
Helena Kock y yiunan
Mario (Keki) y Maria Kock y famia
Nicolas (Tichi) Kock y famia
Edmund (Etty) y Rosa Kock Maduro y famia
Alberto (Betty) y † Imelda Kock Tromp y famia

Su ayudantenan te na final:
Sobrina Elvira y Ruben der Meer Kock y famia
Sobrina Glenda y Nancy Bartels Kock y famia

Tur su sobrina y sobrino nan, prima y primo nan, mucho hopi pa menciona
Tur bisinja y conocirnan, amiga y amigo nan na Aruba y Hulanda

Famianan Kock, Bislip, Croes, Solognier, Fabus, Peña, Genser, Trimon, Boezem, Leon, Marchena, Geerman, Faro, Maduro, Faarup, Wever, Bislick, Glassford, Bartels, Danje, Martines y Wernet

Tur sobra di famia y conocir cu nos por a lubida den nos tristesa

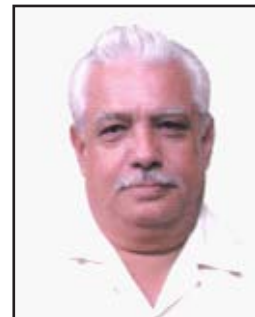
Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Evert Cornelius Hijmering
*31-07-1940 - †12-10-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu Dolor Profundo Den Nos
Curason Nos Ta Anuncia
Fayecmento Di:

Marco Eric Tromp

*November 13, 1940 - †October 09, 2023
Yiu Di †Angel (Chonan) & †Gudelia Tromp-Lacle

Na Number Di Su:

Yiunan:

Marcia Lassiter & Juan Delgado
Y Yiu-Nan Lane Lassiter & Lucy Cervantes
Skylar Lassiter Na Nevada, Las Vegas
Monalisa Y Harrold Spier-Tromp
Y Yiu Angelito Tromp Na Den Haag, Hulanda
Inette Tromp & James Lee
Y Yiu Isavella Na Virginia Merca
Marielle Y Lucas Hartweg-Tromp

Rumannan:

†Edna & †Orvind Johnson-Tromp Y Famia
†Ruben & Giolina Tromp/D Linden Y Famia
†Margo & †Bruce Sark-Tromp Y Famia
Olga & †Walter Wong-Tromp Y Famia
†Leo & Ella Tromp-Yarazaray Y Famia
†Bill & Ida Tromp-Marquez Y Famia

Ex-Casa-Nan Y Mama-Nan Di Su 4 Yiunan:

†Florese (Flora) Richardson
Maria Cordeiro
Irena Dania

Sobrino Y Sobrina Nan, Primo Y Prima Nan, Comer
Y Comper-Nan

Ex-Coleganan Di Caribbean Hotel, New Amsterdam
Store, Hess Oil St. Croix, Y Pueblo Supermarkets
St. Croix Y Demas Famia, Tromp, Lacle, Johnson,
V/D Linden, Sark, Wong, Yarazaray, Marquez, Leo,
Semeleer, Thijzen, Thiel, Erasmus, Ismael, Oduber,
Foley, Eye, Watters, Brash, Freeman, Redden Y Tur
Otro Famianan Cu Ta Demasiado Hopi Pa Menciona.

Dunador-Nan Di Cuido:

James & Marcos Y Cas Di Mi Chepa

Amigo-Nan Y Bon Bisina-Nan: Edith & Nelson,
Pilar Y Roderick, Elvis & Astrid, Quant, Chela, Seppy,
Miluska, Franklin, Y Su Tantisimo Amigo-Nan Na St.
Croix

E Congregacion Di Testigo-Nan Di Jehova-Savaneta

Disculpa Nos Si Nos Por A Lubida Un Ke Otro
Famia Den Nos Tristesza

Nos Kier Invita Tur Famia, Amistad, Bisinja Y
Conocer Pa Asisti Na E Acto Di Despidida Cual Lo
Tuma Lugar Diasabra, 14 Di October, 2023 Di 9:00
A.M. – 11:00 A.M. Y Na Aurora Funeral Home.
Cremacion Lo Ta Den Seno Familiar

Despues Di Entiero No Ta Recibi Bishita Di
Condolencia Na Cas

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Cu nos curason kibrá, pero conforme, nos ta anuncia
cu e Pilar, nos Chief y The Rock of our family a bay
sosega den brasa di Señor.

Overt Leovigildo Ponson

Mihor conoci como Ildo of Buti
Ex Representante di K.L.M.
16 Sep 1930 – 13 Oct 2023

Su casa: Emma Ponson-Oduber

Yiunan: Ulrich y Adriana Ponson-Leong
Nathalia Ponson
Madeleine Ponson

Manera yiu: Jeanette Oduber
Araceli Somers-Colín

Nietonan:

Rudolf y Jennifer Ponson-Perez
Marc y Rossy Ponson-Kelly
Uriana Ponson y Jeremy Thijzen
Ricky Ponson
Gilden y Celia Wever-Sousa
Amy Ponson y Destiny Humphrey

Manera nietos: Gregory, Jeorgina, Jeorgelies y
Jeffrey Maduro

Bisnietos:

Maddox, Emma, Mackenzie, Duncan,
Kaylie y su pret'i wowo Lina.

Rumannan:

Sybila Brattinga-Ponson na Hulanda
Milton (Michi) y Emmy Ponson-Willemsse

Cuña:

Edwin (Winchi) Oduber na Corsow
Geraldine y Eliseo Colín-Oduber na Mexico

Bon bisinjanan: Roy y Sara Maduro y famia

Sobrino y Sobrina:

Van Romondt, Oehlers, v/d Laar, Alberts
Brattinga, Ponson, Oduber, Lacle, Colín.

Primo y primanan y demas famia

Acto di entierro lo tuma lugar Diamars 17 Oct entre
2or pa 4or na Aurora Funeral Home.

Lamentablemente, despues di entierro no lo ricibi
bishita di condolencia na cas.

En bes di krans of flor por hasi un donación den
number di defunto, según preferencia,

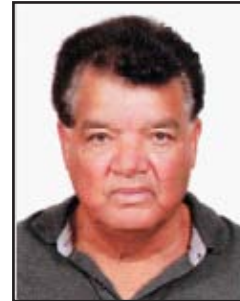
Stichting Edmund E. Harms Foundation:
RBC 3044432 Of
Koningin Wilhelminafonds: AUAB 2611450190 –
CMB 112039705 - BCARIBE 80710901

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Andrés Roberto Ras

*04-01-1947 - †09-10-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta
Dios, maske mi no ta na e
mundo aki, tur dia lo mi ta
banda di boso Curazon, mi
por stens di loke Señor ta
hasi"
Salmo 33

Cu hopi tristesa pero con-
forme cu boluntad di Dios
nos ta anuncia cu a bay sos-
ega den brasa di Señor:

Germain Charles Emmanuel Halley

*26-07-1931 - †12-10-2023

Acto di entierro lo wordo anuncia despues.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepherd; I
shall not want.
He maketh me to lie down in
green pastures:
he leadeth me beside the still
waters.
He restoreth my soul: he
leadeth me in the paths of
righteousness for his name's
sake.Yea, though I walk through
the valley of the shadow of death, I will fear no
evil: for thou art with me;
thy rod and thy staff they comfort me.
Psalm 23

With deep sympathy we announce the passing
away of:

Herman A. Lovell

Better known as: “Daddy”
Sunrise: October 21, 1927
Sunset: October 13, 2023

Date of the funeral will be announced later.

Ciudadnan Mericano ta reforsa seguridad *Mientras miedo ta reina pa guerra Israel-Hamas*

(AP) — Polis na New York, Los Angeles y otro ciudadnan Mericano a aumenta patruya, autoridadnan a pone heki rond di US Capitol, y algun scol a cera ayera memey di miedo pa violencia inspira pa e guerra entre Israel y Hamas. Pero oficialnan di cumplimiento di ley a insisti cu no tin menasa creible na Merca.

Oficialnan di cumplimiento di ley a bisa cu nan ta den alerta halto pa violencia impulsada pa sentimentonan anti-Semita of Islamofobico despues di e atake di Hamas riba Israel. Gruponan Hudiu y Musulman a reporta un aumento den retorica di odio y menasa riba rednan social.

“Nos no por y no ta desconta e posibilidad cu Hamas of otro organisacion terrorista por explota e conflicto pa haci un yamado na su sostenedoran pa haci atakenan riba nos propio tera,” director di FBI, Christopher Wray a bisa lidernan di comunidad Hudiu na un sesion di informacion di

seguridad diahuebs. Alcalde di New York City, Eric Adams a bisa reporteronan diahuebs cu polis lo haci patruyahe adicional den algun bario di e ciudad y manda recursonan adicional na scol y casnan di adoracion. Tin un presencia grandi di polis na protesta, rally y vigilia na e ciudad den ultimo siman. Algun sinagogo tambe a bisa cu nan lo tin guardia di seguridad priva.

seguridad diahuebs.

Adams y gobernador di New York, Kathy Hochul a insisti cu agencianan di cumplimiento di ley no tabata na altura di ningun menasa creible contra e estado ni e ciudad.

Mientras tanto, un miembro di consejo di Ciudad di New York a keda aresta ayera pa trece un arma na un manifestacion di estudiante sosteniendo Palestina. Inna Vernikov, un Republicano kende ta Hudiu, tabata entre e oponentenan mas feroz di activistanan Palestino, describiendo e manifestantenan como ‘terrorista’ mientras acusa nan di pone studiantenan Hudiu sinti inseguro.

A mir’e riba potret y video cu e butt di e pistol saliendo for di su cintura. Vernikov no a responde inmediatamente na e-mail y mensahe pa comentario.

(AP) — Cas Blanco a bisa ayera cu Nort Korea a entrega mas cu mil container di ekipo militar y municion na Rusia pa su guerra andando na Ucrania.

Speculacion tocante un posible plan di Nort Korea pa recarga e reservanan di municion di Rusia cu a keda bashi pa su guerra largo cu Ucrania a bin dilanti luna pasa, ora lider Nort Koreano, Kim Jong Un a biaha pa Rusia pa reuni cu presidente Vladimir Putin y

bishita sitionan militar clave.

Vocero di Consejo di Seguridad Nacional di Cas Blanco, John Kirby a bisa cu Merca ta kere cu Kim ta buscando tecnologia di arma sofisticada di Rusia a cambio di e municionnan pa asina reforsa e programa militar y nuclear di Nort Korea.

Cas Blanco a publica imagen bisando cu ta muestra cu a pone e containernan riba un barco cu bandera Ruso

Merca ta bisa cu Nort Korea a entrega mil container di ekipo y municion na Rusia

prome cu a move nan via train na sur occidente di Rusia. A manda e containernan entre dia 7 di september y 1 di october for di Najin, Nort Korea te Dunay, Rusia, segun Cas Blanco.

“Nos ta condena [Nort Korea] pa provee Rusia cu e ekipo militar aki, cu ta bay usa pa ataca ciudadnan Ucrainiano y mata civilnan Ucrainiano y avansa e guerra ilegal di Rusia,” Kirby a bisa.

Merca a revela e determinacion di inteligencia mientras Nort Korea ayera a critica e yegada di un aircraft carrier battle group Mericano na Nort Korea, yamando esaki un provocacion y un biaha mas expresando e posibilidad di usa arma nuclear pa de-

fende su mes.

Agencia Central di Noticia Koreano di e Nort a referi na yegada di e aircraft carrier como “un provocacion militar cla” cu ta proba cu ta realizando un plan di Merca pa ataca Nort Korea. A menasa di responde den linea cu su doctrina nuclear escalatorio cu ta autorisa e uso preferente di arma nuclear.

Merca a acusa Nort Korea di anteriormente suministra municion, shell di artilleria y raket na Rusia. Nort Korea anteriormente a rechasa cu a duna arma na Moscu.

Luna pasa, despues di a reuni cu Putin, Kim a haci un yamado pa un aumento exponencial den produccion

di arma nuclear y pa su pais desempeña un rol mas grandi den un coalicion di nacion confrontando Merca den un “Guerra Friu nobo,” segun medionan estatal Nort Koreano.

Durante e bishita di seis dia di Kim na Rusia, su biahe mas largo den exterior como lider, ambos pais a bisa cu nan a discuti reforsa nan lasonan di defensa, pero no a revela ningun stap specifico. Experimentonan di relacionnan internacional ta specula cu ambos pais, mara den confrontacion cu Occidente, tabata pushando pa yega na acuerdonan di transferencia di arma den violacion di resolucionnan di Consejo di Seguridad di ONU.

UE ta adverti China cu publico Europeo por bira mas proteccionista si no reduci deficit comercial

(AP) — Oficial top di politica exterior di Union Europeo ayera a adverti cu sentimiento publico na Europa por bira mas proteccionista si no reduci e deficit comercial di e region cu China.

Josep Borrell, alto representante di UE pa asunto exterior, a haci un yamado pa mehora acceso pa companianan Europeo cu kier exporta of inverti na China. El a bisa

cu lidernan politico na Europa por enfrenta presion di votadornan pa desuni di e dos economia mas grandi na mundo.

E deficit di UE cu China a supera \$17 bilon na september, treciendo e total pa e prome nueve luna di aña na \$170 bilon, segun cifranan di comercio Chines publica ayera.

Minister di Exterior Chines, Wang Yi a reconoce e preo-

cupacionnan di UE despues di combersacionnan cu Borrell mas laat ayera, bisando cu “China ta pone importancia na e preocupacionnan economico y comercial di e banda Europeo y ta dispuesto pa reforma y habri y duna un ambiente mas favorable pa empresanan di UE opera na China.”

Wang a bisa cu China tambe a expresa preocupacion tocante un investigacion di UE

recien lansa riba subsidionan pa industria di vehiculo electrico Chines. “Nos ta urgi UE pa evita comportamiento

proteccionista y ta prudente den su uso di medidanan di remedio comercial,” el a bisa.

Rector van de Universiteit van Aruba neemt afscheid

Pagina 3

Aruba tekent overeenkomst voor herfinanciering tegen een rentevoet van 6,9%

Pagina 4

Zorgen over betaalbaarheid van huisvesting voor de lokale bevolking

Pagina 6

Aruba niet bij machte... Innovatief te werken...?

De economie van Aruba doet het goed; dat kunnen we afleiden uit de operationele cijfers van de Arubaanse regering. Alle cijfers die economische vooruitgang kunnen aangeven, tonen vooruitgang, zoals te lezen is in een artikel dat in deze editie verschijnt. We konden ook zien dat de SVB op 1 oktober j.l. een aantal banen, voltijds of deeltijds, heeft geregistreerd van iets meer dan 44.000. Dit is een hoger aantal dan op enig moment in de pre-Covid-periode.

Met dit positieve nieuws kunnen we glorie zingen en met een gerust hart gaan slapen? Nee, we zouden blij kunnen zijn dat het economisch herstel goed is geweest, maar we moeten te allen tijde onze blik op de toekomst blijven richten en in de gaten houden wat dat ons kan brengen. Ondanks de angst dat we hier in herhaling vervallen, is het noodzakelijk om te benadrukken dat economische vooruitgang niet wordt geprojecteerd en berekend door gewoon een paar procent per jaar bij te tellen en dat we daarmee klaar zijn. Het zal noodzakelijk zijn om erop toe te zien dat de toename van de productie (en productiviteit) ook werkelijk plaatsvindt. En hierbij is het essentieel om rekening te houden met de waarschuwingen die de laatste tijd zijn ontvangen, met name uit de belangrijkste sector, het toerisme. Zoals blijkt uit de cijfers van de organisatie die de sector vertegenwoordigt, was het een paar maanden geleden

dat de bezettingsgraad in hotels lager bleek dan in dezelfde periode in 2019. Bovendien wordt hier tot het einde van het jaar ook minder bezetting verwacht, wat voor heel 2023 9% minder kan zijn dan in 2019. Reden tot paniek? Nog niet. Het is te zien dat de bezetting lager kan zijn, maar de prijs per kamer die men kan realiseren kan dit compenseren. De inkomsten van de sector zullen niet noodzakelijkerwijs veel lager zijn, met als gevolg dat het effect op de rest van de economie, in de vorm van een bijdrage aan de lokale koopkracht, niet negatief hoeft te zijn.

Als we echter kunnen vaststellen dat de toeristische sector hoogstens op het huidige niveau kan blijven, zal er in ieder geval geen grotere economische groei zijn, omdat praktisch de gehele rest van de economie afhankelijk is van de totale koopkracht die voor het grootste deel rechtstreeks verband houdt met de toeristische sector. Waar komen de jaarlijkse groeiprognozes dan vandaan? Afgezien van de export van toeristische diensten hebben we bijna niets te exporteren om vreemde valuta binnen te brengen die we nodig hebben om de importbasis uit te breiden. Men zal kunnen wijzen op de toeristische accommodaties die nog operationeel moeten worden, maar wie zegt dat dit de economische basis verbreedt, of dat het proces van "kannibaliseren" onderling in de sector zal beginnen? We zullen ook de opmerking kunnen horen dat men daarom juist werkt aan de innovatieve

en veelbelovende 'sectoren... "Juist", zouden we dan zeggen, "en hoe staat het daarmee?" We vragen dit niet om negatief te zijn, laat staan cynisch, maar de presentatie van 'interessante alternatieven' is de afgelopen decennia een afgezaagd thema geworden. En als klap op de vuurpijl, als we de kans krijgen om echt iets te doen, valt er een diepe stilte... Vele jaren geleden werd ons aangeraden om iets concreets te doen met "medisch toerisme". Er is niets gebeurd en waarom dan niet? Laten we een voorbeeld geven. In de afgelopen tien jaar hebben we verschillende keren bezoek gehad van een groep van top medische klinieken uit Colombia, die zich hier wilden vestigen, om gespecialiseerde diensten te verlenen, niet gericht op lokale burgers in de eerste plaats, maar om een deel van hun klanten die uit het buitenland komen, bijvoorbeeld de Verenigde Staten en Canada, hier te brengen in plaats van hen naar Colombia te laten komen. Zij dachten dat de aantrekkingskracht van Aruba als toeristisch centrum patiënten zou aantrekken die met familieleden komen, omdat 'Aruba nu eenmaal Aruba is'.

Bovendien kunnen ze service verlenen aan lokale mensen die naar Colombia of een ander land gaan voor een "second opinion". Dit is buiten de AZV-structuren, dus ze hebben geen invloed op de levensvatbaarheid van onze ziektekostenverzekering, maar degenen die op eigen kosten reizen vanwege die second opinion, zouden

dat in Aruba zelf kunnen doen. Waarom kregen ze niets voor elkaar? Omdat onze bewindslieden en hun adviseurs bang zijn om zich te branden aan koud water, bij wijze van spreken. Of denken ze dat we die infrastructuur zelf zouden kunnen opbouwen? Naast een taakverdeling op medisch gebied met de andere eilanden, waar Nederland op aandringt, komen we er niet, en waarom niet? Omdat onze instellingen te bureaucratisch zijn om een hoog professioneel en innovatief niveau te bereiken om klanten aan te trekken die naar ons toe komen vanwege onze reputatie... We hebben niet eens een basis om op een fatsoenlijke manier met onze professionals te werken, laat staan om een geschikte omgeving te creëren om een structurele basis te krijgen met professionals, lokaal en buitenlands, van het niveau om een aanzienlijke sector te creëren die een aanzienlijke stroom deviezen binnenbrengt. En op deze manier laten we kansen overgaan naar een andere bestemming, waar wel begrepen wordt dat je een bredere visie en denkwijze moet hebben om dit soort bedrijven te kunnen creëren, want dat is het: een bedrijf. Het zou mogelijk zijn wanneer de overheid zich beperkt tot haar werk van het scheppen van de juridische en toezichthoudende infrastructuur, maar zich verder niet bemoeit met de organisatie van een dergelijke sector. Helaas moeten we aannemen dat denken en handelen op dit niveau niet aan onze bewindsmensen gegeven is...

Verdachte van graffiti op schildpadsculptuur op Eagle Beach gearresteerd

In een persbericht heeft het Korps Politie Aruba (KPA) gemeld dat de verdachte die graffiti heeft aangebracht met de tekst "no more hotels" op het rotondekunstwerk van de Arubaanse kunstenaar Gilbert Senchi, genaamd "Mama Driekiel," is gearresteerd.

Volgens het persbericht gebeurde dit op vrijdag 29 september in de vroege ochtenduren, toen een politiepatrouille zich in de buurt van Amsterdam Manor bevond. Bij aankomst bij de rotonde merkte de politiepatrouille op dat onbekenden graffiti hadden gespoten op de muren waar recentelijk de schildpadsculptuur was geplaatst. De politiepatrouille informeerde vervolgens het politiehooftkantoor. Het politiehooftkantoor nam contact op met de verantwoordelijken voor het betreffende kunstwerk. Er werd een onderzoek gestart door de recherche. KPA meldde dat op dinsdag 10 oktober de recherche een 27-jarige Nederlandse man met de initialen N.A.I.M. heeft gearresteerd in verband met de vernieling en sluit niet uit dat er meer arrestaties zullen volgen met betrekking tot deze zaak.

In een artikel dat is gepubliceerd in de editie van 30 september van Bon Dia Aruba, wordt vermeld dat dit kunstwerk van de Arubaanse kunstenaar Gilbert Senchi het middelpunt was van een protest en een symbool van de eis aan de Arubaanse regering om te stoppen met de bouw van meer hotels op het eiland, omdat men van mening is dat er al voldoende zijn.

Ook toeristen brachten dit standpunt naar voren met betrekking tot de bouw van het Secret's Hotel, waarbij ze onder andere opmerkten dat dit hotel "het rustige gebied in de buurt van Colony

zal schaden en een ander Palm Beach zal worden met al voldoende toerisme." Dit waren enkele opmerkingen van toeristen.

Voor anderen was dit een onaanvaardbare daad die niet onbestraft mag blijven, omdat vandalisme tegen openbare kunstwerken Aruba als toeristisch eiland kan schaden. "Het is triest om te zien dat sommige mensen openbare kunstwerken vandaliseren om hun boodschap over te brengen. Deze mensen zijn zich niet bewust van het feit dat we leven en afhankelijk zijn van het toerisme! Een onaanvaardbare en veroordeelde daad," was de reactie van de minister van Toerisme, Dangui Oduber, op deze daad.

De minister van Cultuur en Financiën, Xiomara Maduro, heeft ook haar mening hierover gegeven en benadrukte dat "we ons land niet moeten boycotten. Er zijn verschillende manieren om je uit te drukken, maar dit is niet de juiste. Laten we alle inspanningen waarderen die worden gedaan voor het welzijn van Aruba."

Onlangs organiseerde de SNBA een handtekeningenactie genaamd "Say Yes to Secrets," waarvan de organisatie beweerde dat deze de brede steun van het volk voor de bouw van het hotel aantoonde, met een aantal handtekeningen dat de vijfduizend handtekeningen overschreed.

Gisteravond werd de verdachte weer vrijgelaten.

Rector van de Universiteit van Aruba neemt afscheid

Zoals gepubliceerd in Bon Dia Aruba op 12 juli 2023, heeft een anonieme bron binnen de Universiteit van Aruba informatie verstrekt over een gevoelige situatie met betrekking tot de Rector van de universiteit, Viola Heutger, en mogelijke onjuistheden op haar CV.

Het College van Toezicht van de Universiteit van Aruba is belast met het onderzoek naar deze zaak, maar heeft noch bevestigd, noch ontkend of de verstrekte informatie juist is.

Vanochtend heeft het College van Toezicht van de Universiteit van Aruba via een persbericht aangekondigd dat, op basis van wederzijds akkoord, Professor Dr. Viola Heutger op 1 november aanstaande afscheid zal nemen. In het persbericht worden de positieve bijdragen van de Rector tijdens haar ambtstermijn benadrukt, zoals de introductie van twee nieuwe masterprogramma's in "Governance & Leadership" en "Sustainable Engineering," evenals overeenkomsten voor studentenuitwisseling tussen universiteiten in Nederland, Curaçao, Sint Maarten en Aruba. Bovendien wordt melding gemaakt van de uitbreiding van faciliteiten en de herstructurering van het Christian Educational Center, wat heeft geresulteerd in de integratie van een klaslokaal, een administratiekantoor en een cafetaria, evenals het begin van de renovatie van het Maria Convent. Het persbericht benadrukt ook de ontwikkeling van diverse cursussen en relevante presentaties voor de Arubaanse gemeenschap door het Center of Lifelong Learning.

In de verklaring staat dat de inspanningen van Prof. Dr. Heutger hebben bijgedragen aan internationale samenwerking die ten goede is gekomen aan de studenten en academisch onderzoek aan de Universiteit van Aruba. Op regionaal niveau heeft deze samenwerking geresulteerd in een Memorandum of Understanding met de Universiteit van Curaçao, de Universiteit van Sint Maarten en het Arubaanse Pedagogisch Instituut.

De verklaring geeft aan dat Heutger naar Europa zal verhuizen, waar zij haar aca-

demische carrière zal voortzetten. Dit omvat het geven van lessen aan de "Summer School on European Private Law" aan de Universiteit van Salzburg en deelname aan internationale conferenties in Parijs, Pisa en Palermo. "Het College van Toezicht drukt zijn dank uit aan Viola Heutger voor haar bijdragen aan de Universiteit van Aruba in de afgelopen twee jaar," zo besluit de verklaring.

Het moet worden opgemerkt dat de verklaring geen informatie vermeldt met betrekking tot het onderzoek dat het College van Toezicht mogelijk heeft uitgevoerd naar mogelijke onjuistheden op het cv van de Rector. Zoals eerder vermeld, werd in de editie van Bon Dia Aruba van 12 juli 2023 een artikel gepubliceerd waarin informatie naar voren werd gebracht die door een anonieme bron die dicht bij de Universiteit van Aruba staat, werd gedeeld met betrekking tot deze gevoelige situatie.

De anonieme bron legde uit dat de Minister van Onderwijs op de hoogte is gesteld van de situatie, maar de minister twijfelt of de situatie echt is en of Heutger daadwerkelijk onjuiste informatie op haar cv heeft verstrekt. Hij gaf ook aan dat sommige mensen aan de Universiteit van Aruba bang zijn dat de informatie in de media wordt gepubliceerd, waardoor de aandacht kan leiden tot het verlies van Heutger's baan aan de Universiteit van Salzburg, en velen worden ook geïntimideerd.

Volgens een expert is er geen enkel onderzoek uitgevoerd in deze academie en was er dus ook geen onderzoeker.

Het benadrukt dat Heutger's beschrijving frauduleus is omdat de Academie voor Europees Privaatrecht slechts een financieringsstructuur was voor een zomercursus in Europees Privaatrecht. Bovendien heeft de website van deze academie sinds 2012 geen activiteit meer vertoond.

Een ander punt dat ze benadrukken, is dat Heutger al meer dan 23 jaar geen docent is geweest bij de zomerschool van de Universiteit van Salzburg. De expert merkt ook op dat de zomerschool een korte zomercursus van drie tot vier weken was die werd georganiseerd door de afdeling Privaatrecht en geen academische functies kon verlenen.

Hij concludeert dat iemand op deze zomerschool niet zomaar docent kan worden, maar hoogstens als docent aan de zijlijn kan dienen. Desalniettemin is Heutger's bewering dat ze sinds 2000 docent van de zomerschool is, zoals ze heeft benadrukt, onjuist.

In dezelfde maand, tijdens een persconferentie van de Arubaanse regering op 19 juli 2023, werd de minister van Onderwijs en Sport, Endy Croes, door een redacteur van Bon Dia Aruba gevraagd

of hij op de hoogte was van de zaak.

De minister antwoordde dat hij niet op de hoogte was van de beschuldigingen tegen Heutger. Hij verklaarde dat hij het artikel had gelezen en meteen contact had opgenomen met het College van Toezicht, waarvan hij zei dat het gerespecteerde leden had in de gemeenschap. Ze waren van plan om een onderzoek te verrichten.

"Dit is iets dat de pers heeft geschreven, ze zullen hun werk doen en terugkomen naar mij, maar zonder te haasten. Laten we voorzichtig zijn, geen zenuwen of iets in een richting die we niet op willen. Ik wil het College van Toezicht wat tijd geven, ze zullen bijeenkomen en voor het einde van juli terugkomen om dit op te helderen," zei hij.

Echter, aan het einde van juli was er geen officiële informatie beschikbaar om aan te geven of het onderzoek was afgerond en of de informatie tegen de Rector juist was of niet.

Met de aankondiging van de pensionering van de Rector gisterochtend blijft de vraag bestaan of haar pensionering daadwerkelijk te maken heeft met het aannemen van een baan aan de Universiteit van Salzburg, of dat het te maken heeft met de gevoelige informatie die door de anonieme bron aan het licht is gebracht.

Aruba tekent overeenkomst voor herfinanciering tegen een rentevoet van 6,9%

Premier: "Het is teleurstellend omdat je in het Koninkrijk hulp verwacht"

Gisterochtend tijdens een persconferentie van de regering kondigden Premier Evelyn Wever-Croes en Vice-Premier Ursell Arends aan dat Aruba een overeenkomst heeft ondertekend voor de herfinanciering van Covid-schulden tegen een rentevoet van 6,9%.

De Premier herinnerde eraan dat, zoals bekend, Aruba tijdens de COVID-19-pandemie ongeveer 916 miljoen florin heeft geleend van Nederland om verschillende redenen. Bijvoorbeeld, de regering kwam met het FASE-project om mensen te helpen die hun baan hadden verloren, het loonsubsidieproject om de particuliere sector te ondersteunen, en diverse andere steunprojecten waarbij, zoals ze aangaf, één op de twee volwassenen op Aruba ervan afhankelijk was.

Ze benadrukte dat de reden waarom Aruba zo'n indrukwekkend en snel herstel heeft doorgemaakt, zoals het IMF aangeeft, te danken is aan het feit dat tijdens de pandemie deze zeer vroege beslissingen zijn genomen. "Het was een noodzakelijke financiering om mensenlevens te redden en ons land te kunnen herstellen. Deze lening liep af op 10 oktober," aldus de Premier.

Al enkele maanden onderhandelt de regering van Aruba met Nederland over deze herfinanciering. De Premier legde uit dat Nederland Aruba twee opties heeft geboden. De ene optie is om de schuld te herfinancieren tegen de marktrente, terwijl de andere optie is dat, als Aruba een lagere rente wil, het aan bepaalde voorwaarden moet voldoen, waaronder het aanvaarden van een Rijkswet inzake financieel toezicht.

Eerder heeft het parlement van Aruba ook aangegeven dat ze deze Rijkswet, genaamd RAft, niet steunen en heeft een meerderheid van parlementsleden een motie aangenomen om de RAft in te trekken, omdat ze van mening zijn dat deze de groei en economie van Aruba zou schaden.

Wever-Croes ging verder met uitleggen dat ze toen door gingen met een ander alter-

natief, dat het hybride alternatief is dat de Arubaanse regering al aan Nederland heeft voorgesteld, waarbij sommige aspecten in de Rijkswet worden geregeld en sommige aspecten in de landsverordening zelf worden geregeld om zo beide partijen, zowel het parlement van Aruba als Nederland, tegemoet te komen in deze discussie.

Maar, voegde ze eraan toe, om aan dit hybride alternatief te werken, is tijd nodig en er moet ook tijd zijn om aan het einde van het jaar een overeenkomst op regeringsniveau tussen Aruba en Nederland te bereiken. "De doelstelling van de Arubaanse regering is om voor 1 december tot een overeenkomst te komen, en dan zal de rente lager zijn dan nu. We hebben de tijd hiervoor en we zitten nu aan de onderhandelingstafel," aldus de Premier.

Ondertussen legde ze uit dat Aruba een overeenkomst voor herfinanciering moest sluiten, gezien de vervaldatum van 10 oktober. In de overeenkomst die de Arubaanse regering op dinsdag 10 oktober heeft ondertekend, bood Nederland een garantie van 20 jaar aan tegen een rentevoet van 6,9%.

De Premier benadrukte dat de regering het niet eens is met deze rentevoet en heeft

geprobeerd hierover te onderhandelen, maar er was geen gehoor van Nederland. Ze benadrukte dat de reden waarom ze akkoord zijn gegaan met de 6,9% rentevoet is om de financiële reputatie van het land Aruba te redden en om "Aruba niet in enig risico van default op een van de schulden van Aruba te brengen, omdat dat belangrijk is voor ons."

Ze gaf aan dat nadat deze overeenkomst was getekend, ze het Arubaanse parlement uitgebreid op de hoogte hadden gesteld, de Eerste en Tweede Kamer hadden geïnfomeerd, en binnenkort zouden ze een vergadering met vakbonden en handelsorganisaties houden om dit uit te leggen en eventuele vragen te beantwoorden. Wat betreft de 6,9% rentevoet benadrukte de Premier dat ze pas een week geleden uit Nederland had vernomen dat de rentevoet 6,9% was, waarop de regering had gereageerd dat dit niet het tarief was dat Aruba in het verleden had betaald en dat het een te hoge rente was voor Aruba, maar Nederland wilde dit niet veranderen.

De premier gaf aan dat ze Nederland erop hadden gewezen dat de afspraak was dat ze de schuld tegen de marktrente zouden herfinancieren voor Aruba, en de

marktrente voor Aruba ligt rond de 6%, niet 7%.

"Natuurlijk zijn we teleurgesteld, maar we gaan door. Het is teleurstellend omdat wanneer je binnen het Koninkrijk bent, je hulp verwacht, je verwacht niet dat ze je een hoger percentage zullen aanbieden dan wat je op de internationale markt zou krijgen; dat is geen hulp, dat is misbruik," benadrukte de Premier.

Ze legde verder uit dat als Aruba bij deze lening van 20 jaar zou blijven - wat ze zei niet het geval is omdat ze alternatieven onderzoeken - Nederland ongeveer 300 miljoen florin extra zou kunnen verdienen aan deze lening. "Dat helpt Aruba niet, dat helpt Nederland."

De Premier benadrukte ook dat dit duidelijk aantoonde dat er geen gelijkheid is binnen het Koninkrijk. Ze merkte op dat Sint Maarten de voorwaarden die Nederland had voorgesteld voor het afhandelen van de Ennia-zaak had geaccepteerd en een rentevoet van 3,4% had gekregen. Curaçao had de voorwaarden niet geaccepteerd en een rentevoet van 5,1% gekregen. Aruba had ook de voorwaarden van RAft niet geaccepteerd en een rentevoet van 6,9% gekregen.

Volgens de premier had Nederland aangegeven dat ze de

verschillen niet kon rechtvaardigen.

"Duidelijk teleurstellend omdat we in dit Koninkrijk geen gelijkheid ervaren. We beschouwen dit niet als hulp, maar zoals ik al zei, we zijn teleurgesteld maar gaan door. Het is niet de eerste keer dat we teleurgesteld zijn over zoiets en het zal ook niet de laatste keer zijn. Dus we gaan verder met de volgende stappen," benadrukte ze.

Wat betreft de volgende stappen, informeerde ze dat er twee trajecten lopen om de rente te verlagen.

Het eerste traject omvat het blijven onderhandelen met Nederland om het hybride oplossing te bespreken, en als er consensus wordt bereikt over dit onderwerp van de hybride rijkswet en als het parlement het goedkeurt, kan de rente dalen.

Het tweede traject omvat zowel de lokale als internationale markt, waarbij ze onderzoeken of ze een lening kunnen krijgen tegen een lager tarief. Ze legde uit dat de reden waarom ze toch hebben getekend, ondanks het bestaan van een ander traject dat geen betrekking heeft op Nederland, is omdat Nederland pas een week geleden de rentepercentage heeft gemeld en dat ze dinsdagochtend het document voor ondertekening hebben ontvangen. Er was gewoon geen tijd meer en het lag al op tafel.

Ten slotte benadrukte de Premier dat deze onderhandelingen zeer complex waren en dat er weinig ruimte was voor Aruba om haar standpunten naar voren te brengen. Ze voegde eraan toe dat verschillende "toch onjuiste" opmerkingen van sommige Nederlandse bestuurders en parlementariërs niet hebben geholpen in deze relatie. Ze benadrukte dat Aruba al toezicht heeft van zowel CAft als RAft, en Nederland heeft niet om extra maatregelen gevraagd. "Als ze dat hadden gewild, hadden ze Aruba een lagere rente kunnen geven. Het Koninkrijk staat bekend om hulp aan de hele wereld, het Koninkrijk staat bekend om hulp aan landen buiten het Koninkrijk met veel meer problemen. Aruba heeft een rentepercentage gekregen dat we als een 'strafrente' beschouwen."

Er is een einde gekomen... Aan de vertragingstactieken...

De regering van Aruba tekende op het laatste moment een overeenkomst met Nederland, om een "default" op onze schuld met dit land te voorkomen, aangezien de schuld op 10 oktober was vervallen. Deze last-minute actie zorgt er echter voor dat we een hoge rente (6,9%) betalen over deze schuld, tot op de dag dat er een rijkswet betreffende financieel toezicht van kracht zal zijn.

Tot die tijd, wat makkelijk twee jaar kan duren, is de regering van Nederland van mening dat de regering van Aruba de overeengekomen wijzigingen in het protocol van 2018, dat overigens werd verlengd tot eind 2023 en waarvan de normen ook zijn gehanteerd in de begroting 2024, moet overbrengen naar de Arubaanse toezichtwet. De regering van Nederland vroeg om een reactie vóór of uiterlijk op 10 oktober, mede gezien het feit dat de Eerste Kamer zou stemmen over de aanvullende begroting die ook de bedragen van de hernieuwde leningen voor de eilanden zou bevatten.

Onze Premier verwees in de korte verklaring die afgelopen dinsdag werd gegeven, samen met vicepremier Arends, om de ondertekening van de overeenkomst aan te kondigen, op een negatieve manier naar de wetwijziging die werd geëist, zeggende dat Nederland de overgang naar een rijkswet wil, omdat Aruba de huidige Arubaanse wet eenzijdig zou kunnen wijzigen, wat volgens de president niet mogelijk is. Dit zou volgens haar blijken uit het protocol van 2015 (artikel 11;

red.), waarin wordt gesteld dat zodra de Arubaanse wet, zoals tussen Nederland en Aruba bij de ondertekening van het protocol was overeengekomen, door de Staten zou worden goedgekeurd, dat de regering van Aruba dan geen andere wijziging van de wet zou toestaan zolang dit niet is besproken en geaccordeerd met de Nederlandse regering en bij consensus is goedgekeurd in de Koninkrijksministerraad. Dat wil zeggen, het zou dan onmogelijk zijn voor Aruba om de wet eenzijdig te wijzigen. Deze redenering gaat volledig mank, omdat Nederland duidelijk wijst op het feit dat de parlementaire fractie van de partij van de premier in 2019 probeerde deze wet te wijzigen, in een poging het toezicht van de Koninkrijksministerraad te elimineren, terwijl het protocol zegt dat de regering van Aruba "geen medewerking zal verlenen aan de wijziging van genoemde landsverordening zonder overleg met Nederland. Het is heel leuk dat de president nu verwijst naar het Protocol, maar heeft zij haar werk gedaan om de partijgenoten tegen te houden? Nee, zij speelde het spel dat zij niets tegen het Parlement kan zeggen, omdat het onafhankelijk zou zijn, het hoogste orgaan van het land, enz. En zij vierde samen met hen feest in de parlamentszaal na de goedkeuring, terwijl het logischer zou zijn geweest om de bevoegdheid die in de Staatsregeling gegeven te gebruiken om het voorstel in te trekken, nadat dit was aangetast door de wijzigingen die haar partijgenoten in het wetsvoorstel hadden gestopt. Toen ze in Nederland beseften dat dit het geval was,

stopte het hele proces, omdat de handtekening van de gouverneur nodig was om de wet in werking te laten treden en dat is nooit verder uitgevoerd.

Nu zou de vraag of het argument kunnen rijzen dat er in november 2018 een nieuw protocol is gekomen waardoor de bepalingen van het protocol van 2015 niet meer van kracht zouden kunnen zijn. Hierop is het antwoord dat dat niet het geval is, aangezien het nieuwe protocol uitdrukkelijk zegt dat als de inhoud van het nieuwe Protocol afwijkt van het vorige, de bepalingen van het nieuwe zullen prevaleren. De bepalingen die niet zijn gewijzigd, zijn dus van kracht gebleven en moeten worden nageleefd.

Niet dat onze minister-president dat met zoveel woorden heeft gezegd, maar die kwestie zou zonder twijfel onderwerp van gesprek moeten zijn geweest met de Neder-

landse regering. Dat moet blijken uit de verschillende verklaringen van zowel de verantwoordelijke minister als zijn staatssecretaris, dat ze geen herhalingen willen zien van de capriolen die zich in 2019 hebben voorgedaan. De Premier heeft dan de plicht, dat als misschien haar partijgenoten nieuwe trucjes in gedachten hadden wanneer het wetsvoorstel bij de Staten komt, zij zelf degene is die moet optreden om te verdedigen wat zij met Nederland heeft afgesproken. Maar als haar partijgenoten, ondanks haar aandringen, niet willen luisteren en gebruik willen maken van hun "soevereiniteit" als parlement om iets anders te doen, wat zal er dan gebeuren? Daarvoor zit er ook iets moois in het eerste protocol. Artikel 10 van dit protocol bepaalt dat indien er geen toezichtwet tijdig van kracht is, of indien de wetwijzigingen bevat die op essentiële punten afwijken van de overeengekomen tekst, ook in geval van wijziging

of herroeping van de wet, dan "staan de bij of krachtens het Statuut aan de Koninkrijksregering gegeven instrumenten ter beschikking. "In alledaagse taal: de regering van het koninkrijk zal beschikken over de machtsmiddelen ('instrumenten') die het Statuut biedt... Wat zijn deze 'instrumenten' dan? Wat we al bij verschillende gelegenheden naar voren hebben gebracht: als Aruba niet kan voldoen aan de afspraken, kan het toezicht plaatsvinden via het "instrument" in het Statuut: een "Algemene Maatregel van Rijksbestuur" op grond van artikel 43 lid 2.

Dat hebben we dus niet gehoord van onze premier, die verwees naar artikel 11 en niet naar artikel 10... Laten we aannemen dat de publieke verklaring van afgelopen dinsdag te kort was om deze details te bespreken... In ieder geval lijkt het erop dat alle 'Trump-achtige' 'delay, delay, delay' - tactieken nu aan hun eind zijn gekomen.

Zorgen over betaalbaarheid van huisvesting voor de lokale bevolking

Sinds enige tijd kunnen we advertenties zien voor de verkoop van onroerend goed op Aruba, waarbij de prijzen voor eigendommen extreem hoog zijn en lokale gezinnen niet genoeg geld hebben om een huis te kopen, om verschillende redenen zoals het niet kunnen vinden van bouwgrond, hoge bouwkosten of de stijgende kosten van levensonderhoud waarbij salarissen ook een belangrijke rol spelen om een hypotheek te kunnen krijgen.

In 2019 verklaarde de directeur van de Directie Infrastructuur en Planning (DIP), die nu geschorst is, dat ze in 2018 maar liefst 14.700 verzoeken hadden voor bouwgrond sinds 1990. Op dat moment verzekerden ze dat ze het niet konden hebben over een tekort aan grond, maar dat er een huisvestingsprobleem op Aruba was.

Het probleem dat het eiland had en nog steeds heeft, is huisvesting, omdat de vraag naar woningen aanzienlijk is. Op dat moment verklaarde de directeur dat ze met een tweeledig aanpak moesten komen. Enerzijds zouden ze moeten ingrijpen in het aantal mensen dat om bouwgrond had gevraagd, en anderzijds zouden ze moeten voorspellen op basis van toekomstige cijfers hoe ze tegen 2025 verder zouden kunnen gaan.

Op 14 juni 2021 kondigde het Caribbean Town Villas and Apartments-project aan dat het duurzame en moderne huisvestingsprojecten zou ontwikkelen om aan de toekomstige

behoefte aan woningen te voldoen. In oktober 2022 informeerde de regering van Aruba over de start van een "nieuw tijdperk van huisvesting voor de lokale gemeenschap", waarbij de prijzen variëren van \$135.000 en hoger, afhankelijk van het type woning, variërend van appartementen, villa's en stadswoningen.

Onlangs heeft het project aangekondigd dat ze een partnerschap zijn aangegaan met vastgoedbedrijven op Aruba, zodat niet alleen degenen die grondaanvragen bij de Directie Infrastructuur en Planning (DIP) hadden ingediend kunnen kopen, maar dat ook alle bewoners toegang hebben tot het project.

Op sociale media zijn er opmerkingen geplaatst waarin wordt beweerd dat de lokale bevolking niet in staat is om huizen te kopen vanwege de hoge prijzen van onroerend goed op Aruba, en dat financiering en onderhoudskosten tussen de 150 en 750 florin per maand kosten. Sommige opmerkingen geven aan dat de prijzen te hoog zijn voor de lokale bevolking, vooral voor degenen met lagere inkomens, en suggereren dat de projecten meer gericht zijn op buitenlandse kopers.

Een van de opmerkingen luidt: "Ik voel echt pijn voor mijn landgenoten! Ze verkopen alles aan buitenlanders! Want voor mensen zoals wij die in het buitenland wonen, zijn de prijzen geweldig! Maar voor de lokale bevolking, die grotendeels een laag inkomen heeft en niet meer dan 200.000 florin kan lenen, zijn de pri-

jzen veel te hoog. Daarom verkopen ze aan mensen van buiten. Daarom is de post in het Engels. Het project is nooit met de lokale bevolking in gedachten gebouwd. Laten we eerlijk zijn!"

"Caribbean Town was een project dat werd ondersteund en gepromoot door de DIP met goedkeuring van de regering, als een alternatief voor Arubanen om een eigen woning te bezitten. Het was gebaseerd op het idee dat ze omhoog moesten gaan omdat er niet genoeg land was voor langlopende pachten. FCCA en banken stonden klaar om hypotheek te verstrekken. Heeft CON ANTO een project ontworpen dat binnen het salarisschaal van de meeste Arubanen valt? Begrijpen ze dat ze niet aan buitenlanders moeten verkopen of de appartementen voor Airbnb moeten gebruiken? Laten we hopen dat Caribbean Town en de DIP dit verduidelijken."

Het probleem blijft in de gemeenschap, waar het gevoel van niet in staat zijn om land te verkrijgen voor het bouwen van een huis moeilijk is vanwege vertragingen bij landaanvragen bij de DIP. Het is ook moeilijk voor sommigen om een hypotheek te krijgen op basis van hun inkomen. Bijvoorbeeld, iemand met een minimumloon van 1.700 florin kan zich geen hypotheek van bijna 500 florin per maand veroorloven, bovenop aanvullende kosten voor diensten, belastingen en andere kosten.

Daarnaast zijn er opmerkingen op sociale media van de Fundacion Cas Pa Comunidad Arubano (Stichting voor Betaalbare Woningbouw voor de Arubaanse Gemeenschap), waar ze eengezinswoningen verhuren aan mensen ouder dan 55 jaar tegen een prijs van 1.475 florin per maand plus een extra 35 florin voor septische service. Sommige gebruikers hebben ontevredenheid geuit en het bekritiseerd als "misbruik van een stichting die bedoeld is om de gemeenschap te helpen betaalbare huisvesting te vinden."

Daarnaast is ook te zien dat vastgoedbedrijven woningen of appartementen verkopen tegen zeer hoge prijzen, waarbij de enige kopers degenen zijn die buitenlanders zijn of inkomsten in dollars hebben. Lokale bewoners hebben vaak beperkte opties om een woning te kopen en moeten maandelijks huur betalen zonder eigenaar van de woning te worden.

Er zijn vragen gerezen over hoe en wanneer prijzen kunnen worden gereguleerd, zodat lokale bewoners toegankelijke woningen kunnen kopen op basis van hun maandelijkse inkomen. Daarnaast wordt er gekeken naar de initiatieven voor woningbouwontwikkeling die bedoeld zijn voor alle inwoners, zowel lokale als buitenlandse, met als doel woningen te bouwen die geschikt zijn voor Arubaanse gezinnen die geen inkomsten in dollars hebben, maar wel de droom hebben om een eigen huis te bezitten.

Geweldig idee om kosten... Door te geven aan anderen...

Een geweldig idee dat de regering van Aruba onlangs heeft ingezet. In een bericht dat deze week in verschillende media verscheen, kondigde de regering het voornemen aan om verschillende openbare eigendommen over te dragen aan het bedrijf dat verantwoordelijk is voor onze havens, Aruba Ports Authority (APA NV), om de zorg op zich te nemen voor het onderhoud en de verdere ontwikkeling ervan.

Verschiedende overwegingen hebben tot deze stap geleid en in de kennisgeving legt de regering haar standpunt hierover uit. Allereerst wordt dit gedaan om te voldoen aan de gevolgen van een arrest van de Hoge Raad in Nederland, bekend als het 'Didam-arrest' (2021), dat – in het kort – het beginsel van gelijke behandeling betreft op het moment dat de overheid publieke eigendomsrechten gaat verkopen of doorgeven aan een andere entiteit. Op dat moment kan de overheid het onroerend goed niet zomaar aan de entiteit overdragen, maar moet zij eventuele andere kandidaten de gelegenheid geven hun interesse in de verwerving ervan te tonen. Dit komt omdat er andere bedrijven kunnen zijn die plannen hebben om hetzelfde land of onroerend goed aan te vragen voor een doel dat men op het oog hebt. Het vonnis impliceert wel dat de overheid nog kan beslissen dat er in een bepaald geval, volgens de overheid, één enkele entiteit of rechtspersoon is die met het onroerend goed kan doen wat de overheid voorstelt, en dus het onroerend goed aan die entiteit overdraagt.

In dat geval moet de regering echter ook het proces in gang zetten om de eventuele belanghebbenden en de Gemeenschap in het algemeen te informeren over de intentie die de regering heeft, zodat iedereen met belangen zijn bezwaren kan indienen.

In dit geval hebben we het over verschillende gronden en mogelijke gebouwen erop die openbaar eigendom zijn en waarvoor tot nu toe de overheid verantwoordelijk was voor het onderhoud en de eventuele verdere ontwikkeling ervan. Het voornemen om de goederen over te dragen aan de nationale havenmaatschappij, die volgens de aankondiging van de regering de enige entiteit is die de taken op zich kan nemen waar de overheid zich van wil ontdoen. Dit komt ook omdat het creëren van een nieuwe entiteit voor de taken te veel tijd zou kosten en daarmee de overheid deze aangegeven route zou kunnen kiezen. We weten niet of er al iemand geïnteresseerd is in het verwerven van (een van) de bovengenoemde eigendommen, maar in ieder geval toont deze aankondiging een wens van de overheid om problemen te voorkomen die zich later kunnen voordoen. Dit op zich is een verbetering in vergelijking met verschillende gevallen waarin de regering vele jaren later met verplichtingen die jaren geleden zijn aangegaan, komt te staan, wat de zaak vervolgens ingewikkelder maakt.

Maar nu gaat het om het algemene kader waarbinnen de regering handelt wat betreft de overdracht van overheidstaken aan andere entiteiten die

geen onderdeel zijn van Land Aruba. Allereerst moet worden gezegd dat er al vele jaren een constante druk is om taken over te dragen aan andere entiteiten, om ook de overheidsbegrotingen te verlichten. Zowel de Nederlandse regering als het Internationaal Monetair Fonds (IMF) hebben het praktisch als een vast punt in hun beschouwingen. In verschillende gevallen heeft de regering zich er ook aan gehouden, bijvoorbeeld het autonoom maken van het luchtvaartmanagement, de oprichting van Serlimar, Setar NV en nog veel meer. In dit geval zal echter moeten worden beoordeeld of APA NV een goede keuze is, gezien de situatie van de onderneming zelf en de investeringen die moeten worden gedaan om de taken volledig uit te voeren, zeker als men er rekening mee houdt dat het voortzetten van de ontwikkeling van de bovengenoemde gebieden vereist dat planning- en uitvoeringscapaciteit in huis moet zijn voor zaken die ver verwijderd zijn van de "core business" van het havenbedrijf. Dit vestigt ook de aandacht op de financiële situatie van het bedrijf, want hier gaat het grotendeels om taken die alleen maar geld kosten, daarom wil de overheid er ook vanaf. Dit roept ook de vraag op of het havenbedrijf deze kosten kan dragen. Dat is moeilijk te zeggen omdat, net als zoveel andere bedrijven die verbonden zijn met de overheid, hun financiële status valt onder de hermetische geheimhouding van de overheid die doet alsof burgers niet het recht hebben om de financiële staat van "hun" entiteiten te kennen. Wat we ons van een paar jaar geleden kunnen herinneren is dat er grote (fi-

nanciële) problemen waren voor het bedrijf om – op tijd – te investeren in een nieuwe hijskraan voor containers, waardoor Aruba in ernstige problemen van regelmatige toevoer van goederen terechtkwam. We hebben nog nooit gehoord wie verantwoordelijk is voor dat debacle, dat ook onder de traditionele en schijnbaar onaantastbare geheimhouding valt. Hoe dan ook, als deze extra activiteiten APA NV geld gaan kosten, zal de compensatie uit de andere bedrijfsactiviteiten moeten komen. Zou dit plaatsvinden in de vorm van verhoging van de tarieven voor verschillende diensten, waaronder voor toeristen- en vrachtvervoer?

Een andere vraag die gesteld kan worden is: wie voert de onderhoudstaken op dit moment uit? Bijvoorbeeld, het Linear Park en eigendommen in Sero Colorado worden genoemd, maar is DOW niet degene die daar voor zorgt? Waarom moet APA NV dat doen? Zou het kunnen dat de regering het Dow-budget wil minimaliseren omdat Nederland erop aandringt om alle Dow-personeelskosten, plus uitgaven van mensen die in alle projecten zijn ingehuurd, op te nemen in de definitie van kosten van overheidspersoneel, om te komen tot berekeningen van deze post in de begroting, die binnen de norm van 10% van het BBP moet blijven, die de komende jaren van kracht zal zijn? Niet waar? Lees gewoon de voorgestelde Koninkrijkswet en diens Memorie van Toelichting maar goed... Hoewel de aankondiging van de regering vrij uitgebreid was, is er opnieuw voldoende verborgen gebleven in deze "pseudo-transparantie"...

Nationale voetbalteam van Aruba zal zijn eerste officiële FIFA-kwalificatiewedstrijd op Aruba spelen na 7 jaar

Sinds 2016 hebben de nationale voetbalteams van Aruba geen officiële FIFA-thuiswedstrijden kunnen spelen op Aruba vanwege het feit dat het Stadion Guillermo Prospero Trinidad niet voldeed aan de vereiste normen. Vandaag zal Aruba zijn eerste officiële FIFA-kwalifica-

tiewedstrijd op eigen bodem spelen.

De Minister van Onderwijs en Sport heeft tijdens een persconferentie deze week aangekondigd dat op zaterdag 14 oktober een officiële kwalificatiewedstrijd voor het nationale team van Aruba zal plaatsvinden. De wed-

strijd wordt gespeeld in het Stadion Guillermo Prospero Trinidad, hoewel het stadion nog niet volledig is voltooid. FIFA heeft de nieuwe kunstmatige grasmat goedgekeurd en uitzonderlijke toestemming verleend, waardoor het nationale team van Aruba voor het eerst sinds 2016 weer een officiële kwalificatiewedstrijd op Aruba kan spelen.

De minister legde uit dat onder het mandaat van de vorige regering de nationale voetbalteams van Aruba deze officiële wedstrijden niet op Aruba konden spelen en naar het buitenland moesten reizen, naar locaties zoals Florida of Curaçao. Met de renovatie van het Stadion Guillermo Prospero Trinidad, dat nog steeds aan de gang is, hoeven de teams niet langer naar het buitenland te

reizen om hun thuiswedstrijden te spelen.

De kwalificatiewedstrijd begint tussen 15:00 en 16:00 uur, omdat er nog geen verlichting is geïnstalleerd in het stadion om avondwedstrijden mogelijk te maken. Desondanks is het nieuwe kunstgras goedgekeurd en zal het worden ingewijd met een kwalificatiewedstrijd tussen Aruba en de Maagdeneilanden.

Den Haag laat Sint Maarten niet lijden vanwege Curaçao's mislukking

(CuraçaoChronicle) - Sint Maarten komt in aanmerking voor herfinanciering met een lage rente van 3,4 procent voor de coronalening. De Nederlandse regering wil niet dat Sint Maarten lijdt vanwege het falen van Curaçao om de Ennia-deal af te ronden.

Het Kabinet-Pisas zal echter de prijs moeten betalen voor hun last-minute besluit. Vanaf vandaag moet Curaçao echter een rente van 5,1 procent betalen op de verlenging van de lening van 900 miljoen florin voor de coronalening. Dit zal het eiland jaarlijks 15 miljoen florin kosten. Aruba staat er slechter voor vanwege hun eigen acties. Doordat het Kabinet Wever-Croes financieel toezicht heeft geweigerd, zullen ze vanaf vandaag een rente van 6,9 procent moeten betalen.

In een brief aan het Nederlandse Parlement heeft Staatssecretaris Alexandra van Huffelen gedetailleerde informatie verstrekt over de betrekkingen in het Koninkrijk. Hierin wordt frustratie geuit over het gedrag van Premier Pisas, die al maanden aandringt op hervatting van Ennia. Nederland was bereid dit mogelijk te maken met een lening van 660 miljoen euro op een manier die Curaçao's investeringscapaciteit niet zou compromitteren.

Van Huffelen kreeg te horen van een last-minute besluit van het Kabinet-Pisas om de overeenkomst die via de media was bereikt in

te trekken terwijl hij in Willemstad was. Bevestiging van de Premier kwam een dag later per brief.

Het is vermeldenswaard dat alle drie landen nog steeds een overeenkomst moeten ondertekenen voor de herfinanciering van de lening. Dit moet vandaag worden gedaan omdat de Senaat de benodigde amendementen in de begroting aan het einde van de dag in Nederland zal beslissen.

Militair vliegtuig evacueert 199 Nederlanders uit Israël terwijl luchthaven onder vuur lag

(NLTimes) - Een militair vliegtuig heeft op woensdag 199 Nederlanders gerepatriëerd vanaf de Ben Gurion-luchthaven in Tel Aviv. Het vliegtuig kon niet onmiddellijk landen. Het luchtverkeersleiding begeleidde het vliegtuig weg van de luchthaven omdat deze onder vuur lag. De passagiers moesten op de luchthaven op

de grond slapen terwijl de Israëlische defensie de dreiging aanpakte.

Het defensievliegtuig landde op de militaire basis in Eindhoven om 22:00 uur met de 199 passagiers aan boord. Onder hen waren mannen, vrouwen en kinderen, inclusief 28 scholieren van 4VWO en 4 docenten uit Rotterdam en Gouda.

Co-piloot Cris van Dijk zei na de landing in Eindhoven dat het vliegtuig een veiliger en hogere positie moest opzoeken vanwege "militaire gebeurtenissen" totdat de situatie veiliger was. Uiteindelijk slaagden de piloten erin veilig te landen. Het duurde echter bijna 2 uur en een half voordat de personen geselecteerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de ambassade aan boord waren, legde Van Dijk uit.

Hij zei dat de passagiers gespannen en getraumatiseerd waren. Ze waren erg gespannen aan boord toen het vliegtuig vertrok. De spanning bleef aanhouden terwijl het vliegtuig zich in het luchtruim van Israël bevond. Pas toen ze in Griekenland aankwamen, konden de passagiers ontspannen. "Er was gezang; je kon zien dat ze blij waren," merkte Van Dijk op.

Nederland: Wet op asielverdeling wint meerderheid in de Tweede Kamer Maar steun in de Eerste Kamer blijft onzeker

(NLTimes) - Een meerderheid in de Tweede Kamer heeft de wet op asielverdeling goedgekeurd, die tot doel heeft een eerlijke verdeling van asielzoekers tussen gemeenten te waarborgen. Het is echter zeer onzeker of de wet, voorgesteld door Staatssecretaris van Asiel en Migratie, Eric van der Burg, een meerderheid zal krijgen in de Eerste Kamer.

De meerderheid in de Tweede Kamer werd verwacht na een tweedaags debat over deze politiek gevoelige wetgeving twee weken geleden. Het is nog afwachten of de wet de meerderheid in de Senaat zal krijgen.

Op dit moment zijn 37 senatoren tegen de wet, met 36 voorstanders. De positie van 50Plus en OPNL zal waarschijnlijk bepalend zijn. Beide partijen hebben hun standpunt nog niet bepaald, zoals ze aan het ANP-nieuwsbureau hebben bevestigd in reactie op vragen. Het is ook onzeker of de Senaat de wet zal bespreken vóór de volgende Tweede Kamerverkiezingen op 22 november. Anders zal de huisvesting van asielzoekers waarschijnlijk een belangrijk onderhandelingspunt worden tijdens de vorming van een nieuwe regering.

Als de wet wordt besproken en een meerderheid in de Eerste Kamer deze goedkeurt, zal deze nog een jaar in werking treden. In de afgelopen weken is het registratiecentrum in Ter Apel, Groningen, bijzonder druk geweest. Nieuwe asielzoekers worden in het hele land ondergebracht, zij het niet zonder problemen.

Van der Burg heeft onlangs twee dringende oproepen gedaan aan gemeenten om snel onderdak te regelen voor asielzoekers. Hij verklaarde op vrijdag dat dit jaar 8.400 extra plaatsen nodig zijn.

Tegenstanders van de wet, PVV en JA21, hebben geprobeerd om de verplichte elementen uit de wet te halen via moties. De wet bepaalt dat als gemeenten weigeren asielzoekers onderdak te bieden, zij verplicht zullen worden dit te doen. De motie werd verworpen. Een andere motie om asiel te stoppen werd ook niet aangenomen.

Enkele moties om het asielbeleid licht te versterken kregen wel steun. Zo werd een motie van CDA en VVD om de uitkering voor asielzoekers te verlagen, goedgekeurd. De Tweede Kamer steunde ook een motie van VVD en CDA om de controle van de mobiele telefoons van asielzoekers toe te staan om hun asielverhalen te verifiëren. De Tweede Kamer wil dat de regering niet langer uitsluitend schriftelijke interviews gebruikt en dringt aan op persoonlijke gesprekken.

Een meerderheid van parlementsleden steunde ook een motie waarin het idee werd gesteund dat gemeenten niet langer de bevoegdheid moeten hebben om te selecteren welk type asielzoeker zij zullen huisvesten. Sommige gemeenten geven bijvoorbeeld de voorkeur aan gezinnen boven alleenstaande mannen. Een motie van D66 en GroenLinks-PvdA die dit idee ondersteunde, kreeg voldoende steun.